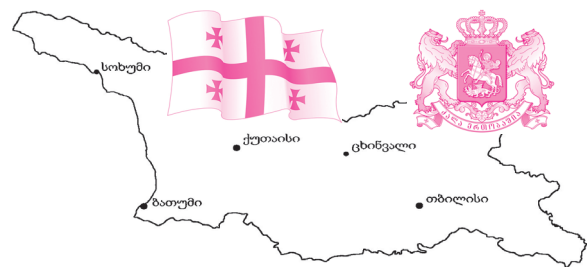

საქართველოს რესპუბლიკა

www.sakresp.ge

იმისთანა წმინდა საცემში, ბოგბინც ბეჭე-
უჭი სიფყვას, ცეცილებით და ჭიბებით ბუჭ-
თის გაფანა ყველა უჯანდისბაჭე უსამაგლესია.

პარასკევი, 15 სექტემბერი. 2017 წ. №188 (8325), გამოცემის 99-ე წელი

ელ.ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@top.ge

ფასი 50 თეთრი.

ვილი ალაშიძე:

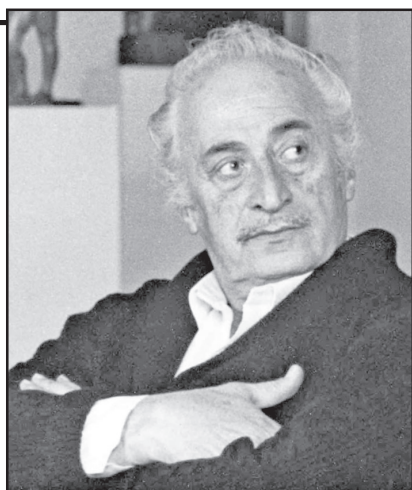
5 მოუნანიებლად შენდობა არ არსებობს!

ასე იცის ჩირბვებში შეძრობა...

ოპარ მარგველაშვილი:

უნდა გვქონდეს თუ არა ჰირდაჰირი დიალოგი
რუსეთთან და ყოფილ ავტორიბიებთან?

მერაბ ბერძენიშვილი ქართველი მიქელანჯელოა!

ვახტანგ
დავითაია

დედაქალაქი კვანის...

რა დააშავა თბილისმა?

6
7

„...ოქროყანიდან დავეყრებ
შენს ბჭეს,
და სისარული ძვალრბილში
მივლის,
ასეთი ბედი რომ მომანიჭეს
— პატარა ძაღლი გიცაგდე
თბილისს!“
ტიციან ტაბიძე, „ოქროყანა“

გიგა ბათიაშვილი:

ირაკლი პატრიაშვილი იპვ თავმჯდომარეა!

ბაერტიანეზული პროფკავშირე-
ბის თავმჯდომარედ ირაკლი პეტრი-
აშვილი აირჩიეს. მან
139, ხოლო ზენაიშ-
ვილმა 62 ხმა მიიღო,
ორი ბიულეტენი კი
გაბათილდა.

არჩევნებში
კენჭს იყრიდა და-
ვით ოქითაშვი-
ლიც, თუმცა მან
კანდიდატურა კენ-
ჭისყრამდე მოხსნა.

რატომ არ ერბებათ კომპენსაცია გურულებს და მებრელებს?

2

„საუკუნის კონტრაქტს“ ხელი მოენებრა

ნასვამი მკოლი ჰოტენსიური მკვლელია!

არასამთავრობო ორგანიზაციები
ნასვამი მძღოლისთვის მართვის მონშო-
ბის ჩამორთმევიდან სამ თვეში, მართვის
უფლების დაბრუნების შესაძლებლობას
აპროტესტებენ.

„საქართველოს ალიანსი უსაფრ-
თხო გზებისთვის“ წარმომადგენლის
ეკა ლალიაშვილის განცხადებით, ნას-
ვამი მძღოლი პოტენციური მკვლე-
ლია და კანონი ბევრად მკაცრი უნ-
და იყოს.

მისივე თქმით, ასეთ შემთხვევებ-
ში ევროპულ ქვეყნებში ადმინისტრა-
ციული პატიმრობაც გამოიყენება.

„კანონის მიღებამდე ჩვენი ორგანი-
ზაციის რეკომენდაცია შსს-მ არ გაით-
ვალისწინა, რომლის მიხედვითაც, მარ-
თვის უფლების შეჩერების ვადა მინი-
მუმ 1 წლით უნდა განესაზღვროთ“, —
ამბობს ლალიაშვილი.

არასამთავრობო ორგანიზაცია
„HUB Georgia“-ს წარმომადგენლის
ვასო ურუშაძის განცხადებით კი, კა-
ნონი იმდენად მკაცრი უნდა იყოს,
რომ მძღოლს საჭესთან ნასვამი დაჯ-
დომა არ უღირდეს.

ცნობისთვის, ახალი კანონი, რომე-
ლიც პირველ ივლისს შევიდა ძალაში,
გულისხმობს, რომ ნასვამ მძღოლებს ავ-
ტომობილის მართვის უფლება ექვსი
თვით ეკრძალებათ. იმ შემთხვევაში, თუ
ეს პირველი შემთხვევაა, მოქალაქეს სა-
შუალება ეძლევა სამი თვის შემდეგ 1000
ლარის გადახდის ან გამოცდის ხელახა-
ლი ჩაბარებით, მართვის მონშობა დაიბ-
რუნოს.

დიალოგის ჩაშლის მიზეზი არის „ქართული ოცნება“

პრეზიდენტის სასახლეში გუშინ საპარლამენტო და არასაპარლამენტო ოპოზიციური პარტიები საკონსტიტუციო რეფორმაზე გიორგი მარგველაშვილთან ერთად მსჯელობდნენ. მმართველი გუნდი მოლაპარაკებებს არ დასწრებია. საპარლამენტო უმრავლესობის წევრებმა ოპოზიციასთან დიალოგზე უარი თქვეს და საკონსტიტუციო ცვლილებების შესახებ მოსმენით დამტკიცებას, საშემოდგომო სესიაზე, რამდენიმე დღეში გეგმავენ.

საქართველოს ხელისუფლებასთან დიალოგის ჩაშლის მიზეზებზე ამხვილებენ ყურადღებას „ევროპული საქართველოს“ წევრები.

„კიდევ ერთხელ დამტკიცდება ის, რომ რეალურად დიალოგის ჩაშლისა და დღევანდელი პოლიტიკური ჩიხის მიზეზი არის „ქართული ოცნება“ და დღევანდელი ხელისუფლება,“ – აცხადებს ლევან თარხნიშვილი.

ოპოზიციური პარტიების შექმნილობის შემთხვევაში უნდა დაინტეგრირდეს

მმართველი გუნდის თბილისის მერობის კანდიდატი კახა კალაძე სამართალდამცავ ორგანოებს ოპოზიციური პარტიების შემოწირულობებით დაინტეგრირებას ურჩევს. „ის, რასაც ჩვენ ვხედავთ დეკლარაციაში მითითებულ თანხებს, შეუძლებელია იმ თანხებით საარჩევნო კამპანიის წარმოება. თქვენ თუ შეხედავთ, შემოწირულობები რომელიც „ქართულ ოცნებას“ გააჩნია და რომელიც აბსოლუტურად გამჭვირვალეა ყველასთვის, თუმცა თუ შეხედავთ ოპოზიციური პარტიების შემოწირულობებს და მათ საარჩევნო კამპანიას, აშკარად ჩნდება კითხვები და ამაზე ალბათ შესაბამისი სამსახურები უნდა დაინტეგრირდეს,“ – განაცხადა კახა კალაძემ.

აუდიტის სამსახურის მონაცემებით, „ქართული ოცნების“ მიერ შემოწირულობით მიღებულმა თანხამ 7 მილიონს გადააჭარბა, რაც ოპოზიციური პარტიების მიერ მიღებულ თანხებს ათეულობით ათასი ლარით აღემატება.

უზრავს პოლოლიკაში ტურიზმის მსოფლიო ორგანიზაციის გენერალური მდივნის თანამდებობაზე საქართველოს კანდიდატი ზურაბ პოლოლიკაშვილი დაამტკიცეს. UNWTO-ს გენერალურმა ასამბლეამ ერთხმად დაუჭირა მხარი ორგანიზაციის აღმასრულებელი საბჭოს 2017 წლის 12 მაისის გადაწყვეტილებას და ზურაბ პოლოლიკაშვილი აირჩია UNWTO-ს გენერალური მდივნის თანამდებობაზე.

აღსანიშნავია რომ ეს არის პირველი შემთხვევა, როდესაც საქართველოს კანდიდატი საერთაშორისო ორგანიზაციის მაღალი ხელმძღვანელის პოზიციას დაიკავებს. ახალი გენერალური მდივნის დამტკიცება UNWTO-ს გენერალური ასამბლეის 22-ე სესიის ფარგლებში მოხდა, რომელიც ჩინეთში ქ. ჩენგდუში იმართება. გენერალური მდივნის პოსტზე დამტკიცების შემდგომ ზურაბ პოლოლიკაშვილმა ასამბლეის მონაწილეებს სიტყვით მიმართა.

„აღსანიშნავია რომ ეს არის პირველი შემთხვევა, როდესაც საქართველოს კანდიდატი საერთაშორისო ორგანიზაციის მაღალი ხელმძღვანელის პოზიციას დაიკავებს. ახალი გენერალური მდივნის დამტკიცება UNWTO-ს გენერალური ასამბლეის 22-ე სესიის ფარგლებში მოხდა, რომელიც ჩინეთში ქ. ჩენგდუში იმართება. გენერალური მდივნის პოსტზე დამტკიცების შემდგომ ზურაბ პოლოლიკაშვილმა ასამბლეის მონაწილეებს სიტყვით მიმართა.

პარლამენტის აგრარულ საკითხთა კომიტეტის სხდომაზე აზიური ფაროსანის წინააღმდეგ განხორციელებული და დაგეგმილი ღონისძიებები განიხილეს. სხდომას სამეგრელოდან ჩამოსული ფერმერებიც ესწრებოდნენ, რომლებიც მთავრობისგან ზარალის ანაზღაურებას ითხოვენ.

ზუგდიდის მაჟორიტარმა დეპუტატმა ედიშერ თოლორაიამ კომიტეტის სხდომაზე დაზარალებული მეთხილე ფერმერებისთვის სახელმწიფო ბიუჯეტიდან სუბსიდირების საკითხი დააყენა.

„ფაქტი სახეზეა – თხილის კულტურის მოსპობაზე საუბარი. შემდეგ გადავიდა სიმინდზე და სხვა კულტურებზე და თქვენ მოსახლეობას აბრალებთ. მე მაინტერესებს და ამას არ ვამბობ შურით ან ეგოზიმიტ, თუ შეიძლება კახეთში პატარა სტიქიაზე განგაშის ატეხა და სუბსიდირება, რატომ არ შეიძლება სამეგრელოში ან გურიაში? ბროშურების დარიცხვა და სემინარები არაფერს ცვლის,“ – განაცხადა თოლორაიამ.

„ევროპული საქართველოს“ განცხადებით, ხელისუფლებას ზარალიც კი არა აქვს დათვლილი. პარტიის წევრთა მონაცემებით, სამეგრელოში თხილის მოსავლის შემთხვევაში ზარალმა, სავარაუ-

„საუკუნის კონტრაქტს“ ხელი მოეწერა

მმართველი „აზერბაიჯანის კასპის სექტორში არსებული „აზერის“, „ჩირაგის“, „გიუნეშლის“ ღრმანყლიანი საბადოების დამუშავების თაობაზე პროდუქციის წილობრივი განაწილების შესახებ შეთანხმების გაგრძელების ხელმოწერის ოფიციალურ ცერემონიას დაესწრო. ხელმოწერის ოფიციალური ცერემონია აზერბაიჯანის პრეზიდენტმა გახსნა და სტუმრებს სიტყვით მიმართა. ილია ელოშვილმა ილჰამ ალიევს საქართველოს პრემიერ-მინისტრის გიორგი კვიციანიშვილის სპეციალური მისალმონი მიმართვა გადასცა.

„პირველ რიგში, აზერბაიჯანთან, როგორც ენერჯეტიკის სფეროში სტრატეგიულ პარტნიორთან მიმართებაში, მე ხაზს გავესვამდი განხორციელებულ წარმატებულ სატრანზიტო პროექტებს – „ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანი“, „სამხრეთ კავკასიური მილსადენი“ და „ბაქო-თბილისი სუფსის“ მილსადენები, რომლებიც ემსახურებიან კასპის რეგიონის ნახშირწყობადი რესურსების დასაგვლელი ტრანსპორტირებას. აღნიშნული პროექტები ჩვენი ერთობლივი ძალისხმევით, ნდობისა და პარტნიორობის შედეგია. განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს, რომ წლების განმავლობაში ნედლი ნავთობის ტრანსპორტირება „აზერის“, „ჩირაგის“ და „გიუნეშლის“ საბადოებიდან „ხმელთაშუა ზღვისკენ“ „ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანისა“ და საქართველოში სუფსამდე „ბაქო-სუფსის“ ნავთობსადენებით ხორციელდება. აქედან გამომდინარე, ამ საბადოებთან დაკავშირებული ნებისმიერი პროგრესი პირდაპირ აისახება

ჩვენი ეკონომიკურ კეთილდღეობაზე და პოლიტიკურ მნიშვნელობაზე“ – განაცხადა ღონისძიებაზე ილია ელოშვილმა. შეთანხმება აზერბაიჯანში 1994 წლის 20 სექტემბერს, აზერბაიჯანის სახელმწიფო ნავთობკომპანიასა და მსოფლიოს 9 ქვეყნის წარმომადგენელ 11 მსხვილ ნავთობკომპანიას შორის გაფორმდა და „საუკუნის კონტრაქტის“ სახელი ეწოდა. ის წარმოადგენს დამოუკიდებელი აზერბაიჯანის ნავთობის ახალი სტრატეგიისა და დოქტრინის დასაწყისს. ბაქო-სუფსას დერეფნის მშენებლობის შეთანხმებას ხელი მოეწერა 1996 წელს და იყო საკმაოდ მნიშვნელოვანი ეტაპი ჩვენი ქვეყნების მეტად ნაყოფიერი და წარმატებული თანამშრომლობის საფუძვლის შესაქმნელად.

შეთანხმება დაეხმარა საქართველოს, დაბრუნებულიყო მსოფლიო რუკაზე, როგორც ისტორიულად სატრანზიტო როლის მქონე ქვეყანა, რამაც გზა გაუხსნა აღმოსავლეთ-დასავლეთის სტრატეგიულ ენერჯეტიკულ ფანს და ხელი შეუწყო აზერბაიჯანისა და საქართველოს სტაბილურ და მშვიდობიან განვითარებას.

რაც შეეხება, ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის მილსადენს, ის ნავთობის კასპის და ხმელთაშუა ზღვებს შორის ტრანსპორტირების პირველი და უმოკლესი მარშრუტია. საქართველოში მილსადენის მშენებლობა 2005 წელს დასრულდა და დაახლოებით 4 მილიარდი აშშ დოლარი დაჯდა. მილსადენი „აზერი-ჩირაგ-გიუნეშლის“ საბადოდან მოპოვებული ნავთობის ექსპორტირებას ახდენს.

აშშ 20 მლნ დოლარით დაგვიხმარებს

აშშ საქართველოს დამატებით დაახლოებით 20 მლნ აშშ დოლარით დაეხმარება. არსებულ საგრანტო შეთანხმებებში შესული შესაბამისი ცვლილებები განიხილეს საქართველოს პირველმა ვიცე-პრემიერმა, ფინანსთა მინისტრმა დიმიტრი ქუშიშვილმა და აშშ საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს მისიის დირექტორმა დუგლას ბოლმა შესვენებაზე, რომელიც ფინანსთა სამინისტროში გუშინ გაიმართა. შესვენებაზე პირველმა ვიცე-პრემიერმა, ფინანსთა მინისტრმა დიმიტრი ქუშიშვილმა მადლობა გადაუხადა აშშ-ს მთავრობასა და აშშ საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს დახმარებისთვის. მისი თქმით, ის დახმარება, რომელიც საქართველომ 1992 წლიდან მიიღო უშუალოდ USAID-ის გავლით, 1,5 მლრდ აშშ დოლარზე მეტია, ხოლო აშშ-დან – 4 მლრდ აშშ დოლარზე მეტი. განსაკუთრებული შეთანხმებები მოიცავს საქართველოსთვის ისეთ პრიორიტეტულ მიმართულებებს, როგორცაა „ინკლუზიური და მდგრადი ეკონომიკური ზრდა“, „დემოკრატიული კონტროლი და ბალანსი და ანგარიშვალდებული მმართველობა“ და მზარდად სტაბილური, ინტეგრირებული და ჯანსაღი საზოგადოება“.

მმართველი გუნდი ვეტოს დასაძლევად მზად არის

მმართველი გუნდში ფიქრობენ, რომ პრეზიდენტი კონსტიტუციის პროექტის ვეტოს დადებს გეგმავს. საპარლამენტო უმრავლესობის ლიდერის არჩილ თალაკვაძის თქმით, ამ დასკვნის გაკეთების საფუძველზე მათ პრეზიდენტისა და ოპოზიციის შეხვედრები აძლევს. მისივე თქმით, მმართველი გუნდი ვეტოს დასაძლევად მზად არის.

„თუ არ გამოიყენებს ვეტოს, ჩვენ მზად ვართ ამისთვის, თუ არ გამოიყენებს ვეტოს, მესამე მოსმენით მოხდება კონსტიტუციის მიღება. წინასწარი დასკვნა გვექნება უახლოეს პერიოდში, სადაც, მე ვფიქრობ, ჩვენ დავინახავთ, რომ ერთადერთი საკითხი, რასთან დაკავშირებითაც დისკუსია შეიძლება პოლიტიკურ პარტიების შორის გაგრძელდეს, არის ვადები. ჩვენ მესამე სესიაზე გავდივართ იმ რწმენით, რომ ჩვენ მივიღებთ კონსტიტუციას, რომელიც ქვეყნის გრძელვადიანი დემოკრატიული განვითარების გარანტი იქნება,“ – თქვა არჩილ თალაკვაძემ.

რატომ არ ერგებათ კოპანსასია გურულაზს და მებრელებს?

დასავლეთ საქართველოში მოსავალი თითქმის მთლიანად განადგურდა. რაც დარჩა, ის მოსახლეობას ზამთრამდეც არ ეყოფა. ხალხი დიდ გაჭირვებაშია, მაგრამ მთავრობა ზარალის კომპენსაციას არ აძირებს. კახელებისგან განსხვავებით, ზარალის ანაზღაურების მოთხოვნით სამეგრელო-გურიაში აქციები არასდროს გამართულა, მაგრამ წელს იმდენად გაუსაძლისი ვითარება შეიქმნა, რომ მოსახლეობამ პროტესტის სხვადასხვა ფორმას მიმართა.

პარლამენტის აგრარულ საკითხთა კომიტეტის სხდომაზე აზიური ფაროსანის წინააღმდეგ განხორციელებული და დაგეგმილი ღონისძიებები განიხილეს. სხდომას სამეგრელოდან ჩამოსული ფერმერებიც ესწრებოდნენ, რომლებიც მთავრობისგან ზარალის ანაზღაურებას ითხოვენ.

ზუგდიდის მაჟორიტარმა დეპუტატმა ედიშერ თოლორაიამ კომიტეტის სხდომაზე დაზარალებული მეთხილე ფერმერებისთვის სახელმწიფო ბიუჯეტიდან სუბსიდირების საკითხი დააყენა.

მოსპობაზე საუბარი. შემდეგ გადავიდა სიმინდზე და სხვა კულტურებზე და თქვენ მოსახლეობას აბრალებთ. მე მაინტერესებს და ამას არ ვამბობ შურით ან ეგოზიმიტ, თუ შეიძლება კახეთში პატარა სტიქიაზე განგაშის ატეხა და სუბსიდირება, რატომ არ შეიძლება სამეგრელოში ან გურიაში? ბროშურების დარიცხვა და სემინარები არაფერს ცვლის,“ – განაცხადა თოლორაიამ.

„ევროპული საქართველოს“ განცხადებით, ხელისუფლებას ზარალიც კი არა აქვს დათვლილი. პარტიის წევრთა მონაცემებით, სამეგრელოში თხილის მოსავლის შემთხვევაში ზარალმა, სავარაუ-

დოდ, 45 მილიონი ლარი შეადგინა. საპარლამენტო დებატების პარალელურად სენაკში გამგებობის შენობის წინ საპროტესტო აქცია მიმდინარეობდა. აქციის მონაწილეები ადგილობრივი ხელისუფლებისგან აზიური ფაროსანის მიერ მიყენებული ზარალის დათვლასა და ანაზღაურებას ითხოვდნენ.

აქციის მონაწილეების თქმით, სოფლის მეურნეობის სამინისტროს რეაგირება დაგვიანებულია. „ფაროსანამ მთელი სამეგრელო გადაჭამა. არ გვაქვს არც თხილი, არც სიმინდი,“ – ამბობენ ისინი. მავნებლისგან მიყენებული ზარალის ანაზღაურება ზუგდიდში გამართულ

აქციაზეც მოითხოვენ. ქალაქის ვიცე-მერის ზაზა გულორიძეს თქმით, დაზარალებულებისთვის კომპენსაციის გადახდა სამართლიანი იქნება.

ასეთ მოსაზრებას სულაც არ ეთანხმება სოფლის მეურნეობის მინისტრი. ლევან დავითაშვილის თქმით, ბიუჯეტი უკვე შედგენილია, არის გამჭვირვალე და ყველამ ვიცით, რა რესურსი აქვს ქვეყანას.

„მაქსიმალურად უნდა იყოს მობილიზებული სურსათის ეროვნული სააგენტო, ფიტოსანიტარული სამსახურები, და ასეც ხდება. ჩვენ ასევე ვითვალისწინებთ მატერიალურ დახმარებას – ერთი მხრივ, ტექნიკური საშუალებები შევიძინებთ მავნებელთან ბრძოლისთვის და ქიმიური პრეპარატებით მოსახლეობის დახმარებაზე გათვალისწინებული მთავრობის განკარგულებით,“ – განაცხადა დავითაშვილმა და დასძინა, რომ ზარალის ანაზღაურება პოლიტიკური სპეკულაციის თემაა.

ზაზა დანელია

მერაბ ბერძენიშვილი ქართველი მიქელანჯელოა!

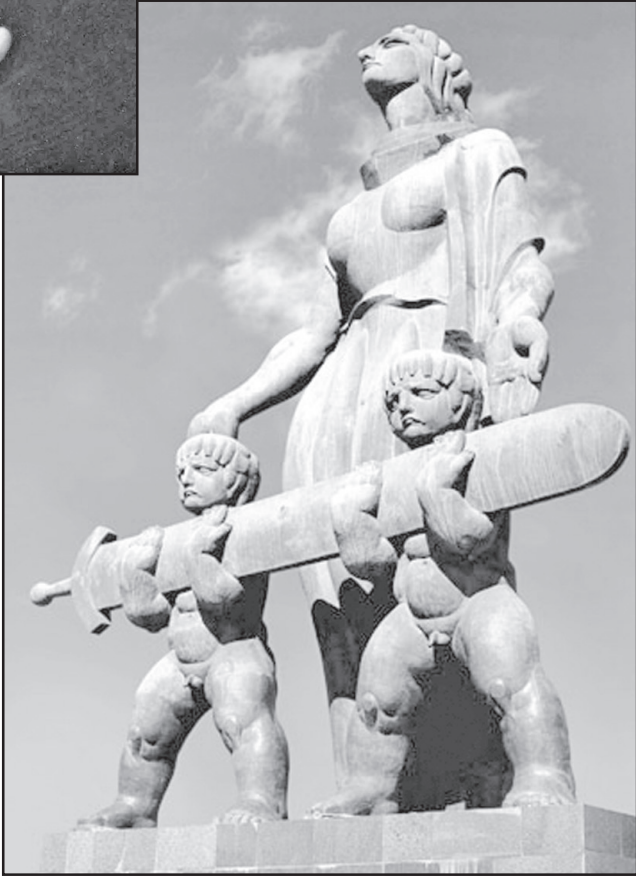
ერთი წელი გავიდა მერაბ ბერძენიშვილის გარდაცვალებიდან.

არ ვარ ურა პატრიოტი. საქართველოს ისტორიას, ხელოვნებას, მოვლენებს, ფაქტებს, არქიტექტურას, ტრადიციებს ვაფასებ მსოფლიო კულტურის კონტექსტში. XXI საუკუნეში, ინფორმაციული სახანაულების დროში, მხოლოდ ერთი კრიტერიუმი არსებობს – საერთაშორისო. სასაცილო ილაპარაკო ან იამაყო რეგიონალური წარმატებებით.

საერთო საკაცობრიოზე გზა ეროვნულზე გადის. ფიროსმანი, გუდიაშვილი, ქართული ხალხური სიმღერები, ხუროთმოძღვრება, შატლი, სვანეთის მთელი კოშკური მეგაპოლისი, პოეზია, ცეკვა, უბრწყინვალესი ქართული ფილმები, ეროვნულიდან და ეროვნულობით იქცნენ საერთო, საკაცობრიოდ.

მერაბ ბერძენიშვილი შუბლიდან ტერფამდე ქართველი მხატვარია. მისთვის მსოფლიო გამოცდილება მხოლოდ ინფორმაციაა. მისი მკვებავია ქართული ცეკვა, მისი პლასტიკა, ქართული ფრესკა და პოლიფონიურობა. ქართველი კაცის თეატრალობა, ხასიათი და მენტალობა, ხალხური პოეზია. არ არის გადამეტებული ფილოსოფოსის, კულტუროლოგის, აკადემიკოსის მოისეი კაცის შეფასება – **„მერაბ ბერძენიშვილი ქართველი მიქელანჯელოა“**

„მიქელანჯელომ“ გამახსენა და წარმოდგენით გადავიფარე რენესანსის ეპოქაში, ეპოქაში, რომელმაც გენიალურ არქიტექტურასთან, ფრესკებთან, ქანდაკებებთან ერთად დაგვიტოვა, ისტორიული პიროვნებების მრავალი ცხენიანი მონუმენტი. ლეონარდოს, მიქელანჯელოს, ბრამენტეს, რაფაელს, საერთოდ „რენესანსს“ – ტაბუ აქვს დადებული. მათდამი არა თუ კრიტიკული დამოკიდებულება, არამედ შედარებასაც კი ვერ დავარდევ. მე დავარდევ ამ ტრადიცი-

ას. გავიხსენოთ ჯიოვანი პაოლოს კოლეონი ვენეციაში, მარკუს ავრელიუსი რომში, კაპიტოლიუმის წინ, ვიქტორ ემანუელი II-ის ძეგლი რომში, მოქანდაკე ჯიამბოლოჯნოს კაზიმო I მედიჩის ტოსკანოს დიდი ჰერცოგის მონუმენტი სინორიის მოედანზე ფლორენციაში და სხვა. ყველა მათგანს აქვს რაღაც კანონიკური მთლიანობა, უმაღლესი პორტრეტული მსგავსება, სტატიურობა, სკრუპულოზურად შესრულებული, იმ პერიოდის ატრიბუტიკა, აქსესუარები და სამკაულები, ყველანი თვინიერ, დამჯერ ცხენებზე სხედან.

გიორგი სააკაძე და მისი ცხენი, ორივე გააფთრებული, დინამიკური, უინიანი მებრძოლია, დავით აღმაშენებელს და მის ცხენს ახასიათებთ კოლესალური შინაგანი ენერჯია, თვითრწმენა.

ხანდახან უცნაური აზრი მომდის თავში, მინდა, ერთმანეთის გვერდით ჩავამკრივო აღიარებული ცხენისანი ქანდაკებები მედიჩების, კოლეონის, მარკუს ავრელიუსის, ემანუელ II, კაზიმო I მედიჩის, მერაბის გიორგი სააკაძე და დავით აღმაშენებელი, ელგუჯა ამაშუ-

კელის ვახტანგ გორგასალი, ცოტნე, და ასე შევხედოთ „ცხენოსანთა“ ისტორიულ პანორამას. არა მგონია, ამ პანორამაში მერაბ ბერძენიშვილი და ელგუჯა ამაშუკელი დაიჩრდილონ, ამას არ მალაპარაკებს „ურა ქართველობა“ და მეგობრობა.

მინდა, შევეხო ერთ საკითხს – ქანდაკება და გარემო, ქანდაკება და ადგილი. ჩემდა გასაკვირად, არიან ადამიანები, არც თუ უნიგურები და არც თუ უთანამდებობნი, რომლებსაც მოწონებდა ამ თუ იმ პიროვნებისადმი ვაღიარებ. შეიქმნა მონუმენტი, დაიდგა, „ხომ დაეცია“, ვალი მოხდოდა, მორჩა. მონუმენტი, ძეგლი შეიძლება „ჩაეციოს“ ისეთ ადგილას, ის არა თუ პატივის მიგების, არამედ პატივის შემლახავი შეიძლება გახდეს. ამის თვალსაჩინო მაგალითია დავით აღმაშენებლის ძეგლი დილმის ტრასაზე. ერთი წუთით წარმოვიდგინოთ, რომ ვახტანგ გორგასალი იდგეს არა მეტეხის პლაცოს ქიშხე, არამედ ქვემოთ, ტრანსპორტის რეგულირების წრეში, ან მედეა არა ზღვასთან, არამედ დილმის ტრასაზე, წარმოვიდგინოთ, მცხეთის ჯვარი მთის წვერზე კი არა, მის ძირას, ეს ხომ გარემოს და ძეგლის სიკვდილია. მხოლოდ გარემოს და ძეგლის სწორი სიმბიოზი შეუძლია შექმნას გენიალობა. ამ ანბანურ მაგალითებს მოვუხმობ იმათ გასაგონად, ვისაც მონუმენტი ყოფილი საგანი ჰგონია, ნივთი, რომელსაც სადაც გინდა, იქ დაიდგამ ან ჩამოვდგამ.

მირაბი გულნატყანი ნავიდა ამჟამინდელს. მახსენდება მისი გოლო სტატუაჟორო ზარი: ვახტანგ, გაღანყა, ხვალ საპაღმყოფოში ვხვები, ოპერაში ბარდაშვალა, რა ვიცი, რა მოხდება, შენ და თამაზი მიდით ნარგანისთან, სთხოვეთ, განცხადება მიმცე ბააკათოს საჯაროდ, რომ იმის დავით აღმაშენებელს დააბრუნებს კველ საუფლოში. მინდა, დამოვიდგა ნავიდა ამჟამინდელს.

დიდად სამსუსხაროდ, აღამიანთა გულბრლოვის ბამო, მირაბა მს დიდი ტიპილი საფლავში ჩაიტანა.

დავით აღმაშენებელი უსათუოდ დაიდგამა დედაქალაქის ღირსეულ ადგილას, იმ, სადაც „ქართველ მიქელანჯელოს“ – მერაბ ბერძენიშვილს სურდა

ვიმედოვნებ, დედაქალაქის ახალი ხელმძღვანელობა ამ საკითხს ოპერატიულად მოაგვარებს.

ვახტანგ ღვინია

შეფერხებები „საროს“ საბაჟო და თურქეთის ელჩის განცხადება

მომალბამი, რომლებიც თურქეთში გადასვლას ცდილობენ, ამბობენ, რომ ბოლო 10 დღეა, ნეიტრალური ზონიდან განმარტებების გარეშე უკან აბრუნებენ და თურქი მებრძოლები რამდენიმე დღიან შეზღუდვებს უწესებენ.

საბაჟო გამშვებ პუნქტზე არსებულ შეფერხებაზე ფინანსთა სამინისტროში შეხვედრაზე იმყოფებოდა თურქეთის ელჩი საქართველოში, რომელიც აცხადებს, რომ შეფერხება აქტიურ სეზონს და მოქალაქეების რაოდენობის ზრდას უკავშირდება: „ახლა აქტიური სეზონია და დიდია იმ ადამიანების რაოდენობა, რომლებიც საზღვარს კვეთენ. 30 ათასამდე ადამიანი გადადის საზღვარზე ყოველდღიურად, ამიტომ, სამწუხაროდ, გამართუნარიანობა ყოველთვის შესაბამისი არ არის. გარდა ამისა, ახლა თურქეთის მხარეს სარემონტო სამუშაოები გვაქვს, რომელთა დასრულებასაც წლის ბოლომდე ვგეგმავთ. ამ კონკრეტულ მომენტში თურქულ მხარეს გამართუნარიანობის პრობლემა აქვს. ახლა ორივე მხარე ვთანამშრომლობთ, რომ დავძლიოთ პრობლემები“, – აცხადებს ზეტი ლევინთ გუმრუქიუ.

დევიდ პრაისი: საქართველო კონგრესში ბევრი მეგობარი ჰყავს

ჩვენ გვაქვს საერთო ღირებულებების სისტემა“, – ამის შესახებ ამერიკის შეერთებული შტატების წარმომადგენელთა პალატასთან არსებული „დემოკრატიის პარტნიორობის პალატის“ თავმჯდომარის მოადგილემ დევიდ პრაისმა საქართველოს საპარლამენტო დელეგაციასთან გამართული შეხვედრის შემდეგ განაცხადა. მისი თქმით, კონგრესის წევრები ყოველთვის მოხარულები არიან ქართველებთან შეხვედრით. კონგრესმენმა ჟურნალისტებთან საუბრისას აღნიშნა, რომ საქართველო რუსეთის ფედერაციის მხრიდან ძლიერი ზეწოლის ქვეშ იმყოფება.

დევიდ პრაისმა ყურადღება საქართველოსა და ამერიკის შეერთებულ შტატებს შორის ეკონომიკური ურთიერთობების მნიშვნელობაზეც გაამახვილა. დევიდ პრაისმა აღნიშნა ისიც, რომ კონგრესის წევრებთან შესახვედრად მმართველი გუნდისა და ოპოზიციის წარმომადგენლებმა ერთად გამართეს, რაც მისი შეფასებით, ძალიან მნიშვნელოვანია.

„ჩვენ გვქონდა შესაძლებლობა შეხვედროდით მმართველი გუნდის ხელმძღვანელობისა და ოპოზიციის წარმომადგენლებს. ძალიან მნიშვნელოვანია, რომ ისინი კამათის ნაცვლად, ერთად ამყარებენ კომუნიკაციას კონგრესის წევრებთან“, – განაცხადა კონგრესმენმა.

ჩინელი ინვესტორების სწრაფი საქართველოსკენ იზრდება

ძინანსის პროვინციის ქალაქ ჯუანჭოლში „საპარტნიორო ფონდისა“ და საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატის ერთობლივი წარმომადგენლობა გაიხსნა, საზეიმო ცერემონიაში მონაწილეობა საქართველოს დელეგაციის, ადგილობრივი ხელისუფლებისა და ბიზნეს-სექტორის წარმომადგენლებმა მიიღეს. ღონისძიებას ჩინეთის მმართველი პარტიისა და საგარეო ურთიერთობების კომიტეტის ხელმძღვანელი პირები ესწრებოდნენ.

„საპარტნიორო ფონდისა“ და საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატის ერთობლივი წარმომადგენლობა ქვეყანაში ინვესტიციების მოზიდვას, ჩინეთ-საქართველოს შორის სავაჭრო-ეკონომიკური ურთიერთობების გაღრმავებასა და ერთობლივი პროექტების განხორციელებას შეუწყობს ხელს. ასევე, პოპულარიზაციას გაუწევს საქართველოს საინვესტიციო გარემოსა და შესაძლებლობებს.

„ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკაში ჩვენი ერთობლივი წარმომადგენლობის გახსნის საჭიროება კიდევ ერთხელ ადასტურებს იმას, თუ რა დი-

დი ინტერესი გააჩნიათ ჩინელ ინვესტორებს საქართველოს მიმართ. ერთობლივი ცენტრი გაორმაგებული ენერჯით იმუშავებს საქართველოში ინვესტიციებისა და სტრატეგიულად მნიშვნელოვანი პროექტების მოსაზიდად“, – განაცხადა საპარტნიორო ფონდის აღ-

მასრულებელმა დირექტორმა დავით საგანელიძემ. „საპარტნიორო ფონდისა“ და საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატის ერთობლივი წარმომადგენლობის გახსნის ცერემონიაზე ურთიერთთანამშრომლობის შესახებ დოკუმენტი გაფორმდა, რომელსაც ხელი „საპარტნიორო ფონდის“, საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატისა და „ვერაზის სავაჭრო კომერციული თანამშრომლობის ცენტრის“ ხელმძღვანელებმა მოაწერეს. სამმხრივი შეთანხმება სამომავლო თანამშრომლობის სამოქმედო გეგმას მოიცავს.

„საპარტნიორო ფონდისა“ და საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატის ერთობლივი წარმომადგენლობა „ვერაზის სავაჭრო-კომერციული თანამშრომლობის ცენტრის“ შენობაში განთავსდა.

ოფიციალური დელეგაციის წევრები ჩინეთის ბიზნეს-წრეებისა და უმსხვილესი კომპანიების პირველ პირებთან შეხვედრებს განაგრძობენ. საქართველოს დელეგაციის შემადგენლობაში საქართველოს პარლამენტისა და საპარტნიორო ფონდის წარმომადგენლები, ასევე კონკურენციის სააგენტოს თავმჯდომარე შედიან.

„თუ შენც ჩვენსავით ფიქრობ, შემოუერთდი ჩვენს აქციებს“ – ასეთია „პატრიოტთა ალიანსის“ აქტივისტების მიერ თბილისსა და ბათუმში დარიგებული პროკლამაციის სათაური, რომლის შინაარსი ყველა ჩვენგანისთვის ცნობილია და ასახავს 2008 წლის აგვისტოში დატრიალებულ მოვლენებს.

9 წელიწადი გავიდა იმ ავადსახსენებელი აგვისტოდან, რომელმაც წელში გატეხა საქართველო, დააკარგვინა ქვეყნის ისედაც მცირე ტერიტორიის 20 პროცენტი, გააუცხოვა მრავალი ათეული წლის განმავლობაში საქართველოში მცხოვრები ოსების, აფხაზებისა და ქართველების ურთიერთ-დამოკიდებულება. ისე დააშორა ისინი ერთმანეთს, თითქოს არასდროს არ ჰქონიათ

დიახ! საქართველომ უნდა იაქტიუროს, ის უნდა იყოს ინიციატორი, ვინაიდან საქართველოა წაგებული და არა რუსეთი ან დასავლეთი. და რაც უფრო მეტი დრო გადის, მით უფრო ვშორდებით ერთმანეთს ქართველები, ოსები, აფხაზები, რუსები. ერთმორწმუნე რუსეთის გარეშე ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენა შეუძლებელია!

ეს კი მხოლოდ იმ შემთხვევაშია შესაძლებელი, თუ საქართველოს ხელისუფლება კატეგორიულად უარს იტყვის ნატოში გაწევრებაზე და აშშ სამხედრო ბაზების ჩვენს ტერიტორიაზე განლაგებაზე!

ასა ისის ჩირბიპიპი უპირობაა...

უნდა გპიონდეს თუ არა პირდაპირი დიალოგი რუსეთთან და ყოფილ ავტონომიებთან?

კეთილმეზობლური ურთიერთობა. რა ვიცი საქართველოდან გამოყოფილი ყოფილი ავტონომიების შესახებ?

ბევრი არაფერი. ქართული მედია ძირითადად უცხოური ამბების გაშუქებით იტყვის თავს, თანაც საქართველოსთან რომ არავითარი შეხება არა აქვს და ამ დროს ქორის დონეზე, ერთობ იშვიათი, თანაც უსუსური, მჭლე ინფორმაცია, დაკარგული ჩვენი ტერიტორიებიდან.

მიძინებულ ქართველ საზოგადოებას თუ იშვიათად გამოაფხიზლებს ჟენევის ე.წ. მოლაპარაკების პროცესი ან აბაშიძე-კარასინის პრაღის შეხვედრა – ეს არის და ეს. სხვა მხრივ ყველაფერი ძველებურადაა, მდორედ და უინტერესოდ. არ ჩანს არც მთავრობის დანაპირები შემორიგება-შემოერთება და არც სახალხო დიპლომატია. ამ მოდუნებულ და საღათას ძილის ფონზე არსებულ ვითარებაში მეხვივით გავარდა „პატრიოტთა ალიანსის“ მოწოდება.

აქვე დავძენ – არავითარი კავშირი არ მაქვს ამ პარტიულ ორგანიზაციასთან, ისე, როგორც სხვა პარტიასთან, არც ჩემს სიმპათიას გამოვხატავ მის ან სხვათა მიმართ, მაგრამ მივესალმები მის მოწოდებას, ვინაიდან კეთილი საქმისკენ არის მიმართული და არა მარტო კეთილი, არამედ ქვეყნისთვის სასიცოცხლოსა და აუცილებლისკენ.

ვეთანხმები მოწოდებაში ჩანერგილ მოსაზრებას – „ნაცების“ მიერ მიღებულ კანონთან „ოკუპირებული ტერიტორიებთან“ დაკავშირებით: კანონის მეოთხე მუხლი – „ჩვენ ქართველებს, აფხაზებსა და ოსებს ერთმანეთს საბოლოოდ გვაკარგინებს. ამავდროულად კონფლიქტის მოსაგვარებლად პირდაპირი დიალოგი აფხაზებთან, ოსებთან და რუსებთან დალატად გამოცხადდა, რამაც უდადესი ზიანი მოუტანა ჩვენს სამშობლოს.“

„პატრიოტთა ალიანსი“ მოუწოდებს ერსა და ბერს გაიზიარონ მოწოდება და აიძულონ ხელისუფლება დაიწყოს პირდაპირი დიალოგი ყოფილ ავტონომიებთან და რუსეთთან. „პატრიოტთა ალიანსმა“ უკვე გადადგა ამ მიმართულებით ნაბიჯი – იმყოფებოდა რა რუსეთში, სადაც მოლაპარაკება გამართა რუსეთის დუმის წევრებთან. რა არის ამაში ცუდი ან დასაგმობი?

ნებისმიერი ომი და სისხლისღვრა ისევ და ისევ მოლაპარაკებით მთავრდება. 2008 წლის ომიც მედვედევ-სარკოზის მოლაპარაკებით დამთავრდა, რამაც მშვიდობა მოუტანა საქართველოს. თავიდან აგვაშორა სისხლისღვრა, ცხელ წერტილად გადაქცევა, რაზეც ზოგიერთი ჩვენდამი მტრულად განწყობილი დასავლელი ოცნებობდა – რუსეთის სამხრეთ საზღვრებთან მუდმივი ცეცხლის აგიზგიზებას. ამის შესახებ წერს დიდი ბრიტანეთის სექსამსახურის ყოფილი უფროსი სკარლეთი გაზეთი „The Guardian“-ისთვის მიცემულ ინტერვიუში.

პრეზიდენტ სარკოზის ძალისხმევით, შეიქმნა დოკუმენტი, რომელსაც ხელი სააკაშვილმაც მოაწერა, მაგრამ ხელმოწერამდე გადაშალა პუნქტი, სადაც აღნიშნული იყო შემდეგი – საქართველო იწყებს მოლაპარაკებას აფხაზეთთან და სამხრეთ ოსეთთან მათი სტატუსის დადგენისთვის.

„საქართველო ერთიანი და მთლიანი და მას არ სჭირდება სტატუსის დადგენა“, – უპასუხია საერთაშორისო ავანტიურისტ სააკაშვილს სარკოზისთვის – წერს ბრიტანული დაზვერვის სამსახურის ყოფილი უფროსი. სწორედ მე-6 პუნქტის ამოშლამ გამოიწვია რუსეთის მოქმედება, ანუ აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის დამოუკიდებლობის აღიარება.

მაგრამ აღიარება ხელმოწერისთანავე არ მომხდარა – აგვისტოს ბოლოს მოხდა. მანამდე რუსეთი და სარკოზი ძალას არ იშურებდნენ დაემოშინებინათ გაავებული სააკაშვილი, რომელიც შურისძიების დორბლებს ყრიდა და ახალი აგრესიით იმუქრებოდა ყოფილი ავტონომიების მიმართ.

ვერ დაამშვიდეს, რასაც მოჰყვა რუსეთის გადანაცვლები და დამოუკიდებლობის აღიარების თაობაზე. ამის შემდეგ მართლაც ჩაცხრა ვითარება, თუ არ ჩავთვლით გამაღიზიანებელ რიტორიკას. ადგილი აღარ ჰქონია იმ პროვოკაციულ აქტებს, რაც გამოუფრთხვდა და ახალი აგრესიით იმუქრებოდა ყოფილი ავტონომიების მიმართ. ვერ დაამშვიდეს, რასაც მოჰყვა რუსეთის გადანაცვლები და დამოუკიდებლობის აღიარების თაობაზე. ამის შემდეგ მართლაც ჩაცხრა ვითარება, თუ არ ჩავთვლით გამაღიზიანებელ რიტორიკას. ადგილი აღარ ჰქონია იმ პროვოკაციულ აქტებს, რაც გამოუფრთხვდა და ახალი აგრესიით იმუქრებოდა ყოფილი ავტონომიების მიმართ.

ამის შემდეგ, სამწუხაროდ, ისე დავეშორდით ყოფილ ავტონომიებს, თითქოს ისინი სადაც სხვა კონტინენტზე მდებარეობდნენ. ამ დროს „პატრიოტთა ალიანსის“ მოწოდება. განა რა არის ამაში დასაგმობი ან შეურაცხმყოფელი, საქართველოს მეობის შემბლაღავი?

პირიქით, ჩემი აზრით, მისასალმებელია ამ პარტიის აქტიურობა და არა მარტო მისასალმებელია, არამედ გასაზიარებელიც.

„პატრიოტთა ალიანსი“ ასეთი მოწოდება აქვს – საქართველო, რუსეთი, ნატო, ანუ ნატოს მეშვეობით მოლაპარაკებათა წარმართვა. ჩემი აზრით, ნატო არაფერ შუაშია, ვინაიდან, თავისი ნესდებიდან გამომდინარე, ეს ორგანიზაცია არ არის მიმართული მსგავსი პრობლემების მოგვარებისთვის. გარდა ამისა, არც საქართველო და არც რუსეთი ნატოს წევრები არ არიან.

ნატოს აქვს გარკვეული პროგრამა საქართველოსთან, რომელიც უდავოდ მიუღებელია რუსეთისთვის. ნატო ცდილობს, შეასრულოს აშშ-ის დავალება რუსეთის რკალში მოქცევის თაობაზე და ამიტომაც ხსნის ის საქართველოში სამხედრო-სასწავლო ცენტრს, ატარებს სამხედრო წვრთნებს და ა.შ. ასე რომ, ნატოს თავისი მიზნები აქვს, რაც არამც და არამც არ ითვალისწინებს საქართველო-რუსეთის შერიგებას, კეთილმეზობლობას, პირიქით.

„პატრიოტთა ალიანსის“ განცხადებასთან დაკავშირებით ნატოს მალაჩინოსანმა, ჩვენთვის ნაცნობმა აპატიურებულ ნეგატიური მოსაზრება გამოთქვა. გარდა ამისა, „პატრიოტთა ალიანსის“ გასაგონად ვიტყვი – დროა, ყოველგვარი შუამავლების გარეშე დავლაპარაკოთ რუსეთს, აფხაზეთსა და ოსეთს. თუ რა მოგვიტანა ასეთმა შუამავლობამ – აშკარაა, მდგომარეობის მხოლოდ გაუარესება.

მაგრამ ჩემს აზრს, როგორც ჩანს, ბევრი არ გაიზიარებს, ვინაიდან მათ ამპარტავნული გრძნობები ამოძრავებთ. ერთ-ერთი მათგანია მალხაზ ჟვანია, რომელიც „პატრიოტთა ალიანსის“ მოწოდებას „თავხედობად“ მიიჩნევს და გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ ფურცლებზე აცხადებს: „რო-

ცა პარტიის ლიდერების მხრიდან ისმის მოწოდება იმის თაობაზე, რომ ჩვენ პირდაპირ უნდა ველაპარაკოთ სოხუმსა და ცხინვალს, ეს ერთნიშვნელოვნად ამაზრუნია, ვინაიდან, არსებითად, უშუალო სეპარატისტებთან პოლიტიკურ-დიპლომატიური ურთიერთობების დამყარებას, ანუ სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, საქართველოს მიერ ამ თვითმარქვია წარმონაქმნების ლეგიტიმურობის აღიარებას ნიშნავს“.

„ექსპერტის“ მოსაზრებას თუ გავეყვებით, სამარადისოდ უნდა შევწყვიტოთ ოცნებაც კი დაკარგულის დაბრუნებაზე, მით უმეტეს, მათთან მოლაპარაკების გამართვაზე, რომ აღარაფერი ვთქვათ რუსეთზე. ქართულ პოლიტიკას, განსაკუთრებით „ნაცურ“ ოპოზიციას მიაჩნია, რომ რუსეთთან, აფხაზეთთან და სამხრეთ ოსეთთან მოლაპარაკებაში მესამე მხარე (მხარეებიც) უნდა იღებდნენ მონაწილეობას, ვინაიდან ორმხრივი ფორმატის პირობებში საქართველო წააგებს.

თუ რელობას გადავხედავთ, აბაშიძე-კარასინის შეხვედრები პირისპირ მიმდინარეობს. გარდა ამისა, საქართველო სიტყვით ხომ მაინც არის დამოუკიდებელი და სუვერენული? ასეთს არ უნდა ეშინოდეს სხვასთან მოლაპარაკება დამხმარე ძალის გარეშე.

„ექსპერტის“ მოსაზრება ძველში დაბრუნებას ნიშნავს. საბჭოთა კავშირის დროს თვით საბჭოთა რესპუბლიკების „გადანწყვტილებით“ საგარეო პოლიტიკა ცენტრს, ანუ მოსკოვს, ჰქონდა მინდობილი და ის წყვეტდა ჩვენი და სხვა რესპუბლიკების საგარეო საკითხებს. იქნებ ეს ძველი მეთოდი გამოგვეყენებინა და ჩვენი „სტრატეგიული პარტნიორისთვის“ (აშშ) მიგვედო საქართველოს საგარეო თუ საშინაო საკითხების მოგვარება?

თუმცა მინდობა რად უნდა, ჩვენთან შეთანხმებლად აფათურებს ის ჩვენს საშინაო და საგარეო საკითხებში ხელს. ალბათ, ეს არის მიზეზი იმისა, რაც რუსეთის ერთ-ერთ ტელეარხზე გამართული „თოქ-შოუს“ დროს მოვისმინე – საქართველოსთან ლაპარაკს აზრი არა აქვს, ვინაიდან ის აშშ-ის გარეშე არაფერს წყვეტს. ამდენად საქართველოსთან მიმართებაში ამერიკელებთან მოლაპარაკებებისას ვიმსჯელებთ.

რა გამოდის – უჩვენოდ გადაგვიწყვეტენ საკითხებს, თუნდაც ტერიტორიულ მთლიანობას?

ასე იცის ჩირბიპი უპირობა, უჭკობ აზარტანოზა, დიალოგისა და საერთაშორისო საკითხების ასცროდნა.

დიახ! საერთაშორისო უნდა იაქტიუროს, ის უნდა იყოს ინიციატორი, ვინაიდან საქართველოა წაგებული და არა რუსეთი ან დასავლეთი. და რაც უფრო მეტი დრო გადის, მით უფრო ვშორდებით ერთმანეთს ქართველები, ოსები, აფხაზები, რუსები. ერთმორწმუნე რუსეთის გარეშე ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენა შეუძლებელია!

ეს კი მხოლოდ იმ შემთხვევაშია შესაძლებელი, თუ საქართველოს ხელისუფლება კატეგორიულად უარს იტყვის ნატოში გაწევრებაზე და აშშ სამხედრო ბაზების ჩვენს ტერიტორიაზე განლაგებაზე!

სასაცილოად უღერს გაზეპირებული ფრაზების გამეორება – „საერთაშორისო საზოგადოება“ ან „ჩვენი დასავლელი მეგობრები“, რომლებიც „აღშოთებულ-შემოთებულს“ არ მალავენ, მაგრამ მერე რა? ამ აღშოთებით და შემოთებით დაგვიბრუნდა დაკარგული ტერიტორიები?

საყოველთაო „აღშოთების“ ჟამს 9 წელიწადი მიილია, ერთი იმდენიც, თუ მეტი არა გაივლის, მაგრამ ჩვენი პრობლემა, პრობლემა დარჩება. ჩვენც შევეგუებით ამას, მით უმეტეს, ახალი თაობა, რომელსაც თვალითაც არ უნახავს აფხაზეთი და სამხრეთ ოსეთი, ეს უმშვენიერესი მხარეები, სადაც მეწლების მანძილზე წარმატებით ვმუშაობდი.

იშვიათად ავფიქვით დებით ე.წ. საქართველო-სამხრეთ ოსეთის საზღვართან უცხოური დაფინანსებით. ეს იქნება და ეს. საქმე კი – არა. ანდა, რა საქმეზე უნდა ვილაპარაკოთ, როდესაც რეალური საქმის დანყებისთანავე, ძირშივე ვკლავთ მას?!

ოზარ გარბაველაშვილი, საქართველოს და რუსეთის დამსახურებული ინჟინერი, ეკონომიკურ მეცნიერებათა აკადემიური დოქტორი, საქართველოს და საერთაშორისო საინჟინრო აკადემიების აკადემიკოსი

მე - ბატონო ვილი, როგორც ვხედავთ და ვიცით, დღეის ხელისუფლება და პარლამენტი თითქმის არ ახსენებს აფხაზეთსა და სამაჩაბლოს. დღეის-მეთქი, იმიტომ ვამბობ, რომ ერთი ხანობა გამოდიოდა ყოველდღიური გაზეთი, რომლის დევიზი გახლდათ: „გახსოვდეს აფხაზეთი“ არ გვახსოვს. არადა, რა უნდა იყოს უფრო მეტად საშური, ვიდრე სახლიკაცებთან ურთიერთობის მოგვარება. სანამ უნდა იწონილიყო კარდაკარ ჩვენმა დევნილებმა.

ვილი ალაშიძე - მოვეშვათ, ბატონო მურმან, ამ ტერმინს. არა დევნილი, არამედ უნდა ითქვას: იძულებით გადაადგილებული. როგორ შეიძლება, ადამიანი სამშობლოში იყოს დევნილი?!

- კარგი და პატიოსანი. მაგრამ ხომ მაინც იბადება კითხვა: სადაა გამოსავალი?

- აგერ, თითქმის სამი ათეული წელია გასული 1989 წლის ზაფხულის ტრაგიკული მოვლენებიდან. ვერ მოვგვარეთ ქართულ-აფხაზური კონფლიქტი, რაც შემდეგში სამოქალაქო ომში გადაიზარდა. დრო გადის, მაგრამ დღემდე ურთიერთობის დარეგულირების თვალსაზრისით ერთი ნაბიჯითაც არ წავიწვია წინ. პირიქით, წლიდან წლამდე კიდევ უფრო ვშორდებით ერთმანეთს. არადა, დრო და სახსრები იკარგება არაფრის-მომცემ შეხვედრებში.

- ესე იგი, გაყოფილია სიტყვა და საქმე.

- „ასეა ეს,“ - როგორც იტყოდა დათა თუთაშხია. ჩვენ საქმით უნდა დავემტკიცოთ ჩვენს სახლიკაცებს, რომ კონფლიქტის მიუხედავად, მაინც საქართველოა მათი სოციალურ-ეკონომიკური და ეთნო-კულტურული აყვავების გარანტი. უნდა აღვადგინოთ ძველი ტრადიციები, სათავეში რომ ედგნენ დიდი ქართველები: თედო სახოკია, ნიკო ჯანაშია, სიმონ ჯანაშია, კონსტანტინე მაჭავარიანი, ივანე ჯავახიშვილი, ნიკო ბერძენიშვილი, არნოლდ ჩიქობავა, ქეთევან ლომთათიძე...

უნდა აღვადგინოთ განყვეტილი ლიტერატურული ურთიერთობა. ვუერთგულოთ ილიას, აკაკის, გიორგი შერვაშიძის, კონსტანტინე გამსახურდიას, ლეო ქიაჩელის გაკაფულ გზას. მე ღრმად ვარ დარწმუნებული, რომ აუცილებლად შეიქმნება აფხაზურ-ქართული ურთიერთობის ახალი მოდელი.

- ბატონო ვილი, თქვენ თითქმის მთელი ერთი ათეული წელიწადი მოღვაწეობდით აფხაზეთში. რესპუბლიკის მეორე კაცი ბრძანდებოდით და თქვენეული თვალსაზრისი ცხადია, ფრიად საგულისხმოდ მესახება.

- ომის შედეგად მოხდა გაუცხოება. მოსახლეობის ერთ ნაწილს სძულს, ხოლო მეორე ნაწილს უყვარს ერთმანეთი და სურს ტრადიციული ურთიერთობის აღდგენა. რომელი მხარე გაიმარჯვებს, იმაზე იქნება დამოკიდებული ჩვენი მომავალი. ყურადღება უნდა გავამახვილოთ არა იმაზე, რაც გვთმავს, არამედ იმაზე, რაც გვახსოვს და გვაერთიანებს. ხომ გახსოვთ: „ლურჯ ბედაურს მოაგელვებს მეგობრისთვის მეგობარი.“ რუსთველისეულმა მეგობრობამ უნდა გაგვავითიანოს. მონანიება და შენდობა. მონანიების გარეშე შენდობა არ არსებობს. აი, ის, რაც გვაკლია. „ქართველო, ხელი ხმაღს იკარ!“ - ყველგან და ყოველთვის როდია გამოსადეგი.

მტერ-მოყვრის გარჩევა არაა იოლი. მაგრამ პირველ სიტყვას რომ მივუბრუნდეთ, ჩემი გაგებით, ბატონო მურმან, აფხაზურ-ქართული კონფლიქტის მოგვარების მთავარი ინსტრუმენტი უნდა გახდეს ეკონომიკა. თუმცა ნიადაგ უნდა გვახსოვდეს, რომ არამართო ეკონომიკით ვიყავით დაკავშირებული ერთმანეთთან ქართველები, აფხაზები და ოსები, არამედ ლომის წილი მიუძღვოდა კულტურასა და ნათესაურ კავშირს. აფხაზურ-ქართული და ქართულ-ოსური შერეული ოჯახები მოსახლეობის თითქმის 50 პროცენტს შეადგენდა. როგორ შეიძლება ამ ოჯახების დანაიანება-განცალკევება? მინიატიურაში ოჯახი ჰგავს სახელმწიფოს. თავისი წესითა და ადათით. ისიც ვთქვათ, რაც არაერთგზის თქმულა, ჩვენი სამშობლოს დედაქალაქი მარადეჟამს იყო მრავალეროვანი. გვერდიგვერდ ცხოვრობდნენ (და ცხოვრობენ) ქართველები, რუსები, აფხაზები, ოსები, სომხები, აზერბაიჯანელები. გვერდიგვერდ არსებობდა (არ-

სებობს) სხვადასხვა რელიგია.

- კულტურა ვახსენეთ. დე გოლმა თავის კულტურის მინისტრს ანდრე მალროს სახელმწიფოს მეორე პირი უწოდა.

- მეც მანდა ვარ. გამოვიყენო კულტურის ენა? რა ენითაც გვესაუბრებიან რუსთაველი, ვაჟა, ნიზამი, საიათნოვა, ავეტიკ ისააკიანი, კოსტა ხეთაგუროვი, დიმიტრი გულია. და საუბრობენ ჩვენი თანამედროვენი, კაზმული სიტყვის, ფერწერისა და მუსიკის მოამბეები. ამ კუთხით, უპირანი იქნება აქ გავისხენოთ გურამ ოდიშარიას „ზღვა, რომელიც შორია“, რა სახელწოდებაც გალაკტიონის ცნობილი ლექსიდან გამომდინარეობს და რა სპექტაკლიც დადგა ბატონმა თემურ ჩხეიძემ.

- სიტყვამ მოიტანა და, ბატონო ვილი, მე

ვილი ალაშიძე: მოუნანიებლად შენდობა არ არსებობს!

იმ სპექტაკლისთვის ცალკე ესეი მაქვს მიძღვნილი, რაც „ლიტერატურულ საქართველოში“ გამოქვეყნდა.

- გურამ ოდიშარიამ და მისმა თანამოკალმემ, აფხაზმა მწერალმა ბათალ კობახიამ დააარსეს ალმანახი „სამხრეთი კავკასია“, სადაც ქვეყნდება ქართველი, აფხაზი, ოსი, სომეხი და აზერბაიჯანელი მწერლების ნაწარმოებები. საგულისხმოა აზერბაიჯანელი მწერლების, ფაჰრი უგულურუს და ელჩინ ჰუსეინოვის ნაწარმოებები: „ომი“ და „ტყვეები“. ოსი მწერლის, კოსტა ძუგაევის „ტყვიით დაცხრილული ტერიტორია“, სომეხი მწერლის ვარდგეს ოვიანის „მე შენ მიყვარხარ, სიცოცხლე“, აფხაზი მწერლების დაურ ნაჭყუბიას და ფაზილ ისკანდერის „დამეული სანაპირო“ და „ომი და ყმანვილი“, გურამ ოდიშარიას „პრეზიდენტის კატა“...

მცირე ჩანართი:

არ შეიძლება, ბატონ ვილი ალაშიძეს ნაუკითხავი დარჩეს ესა თუ ის საყურადღებო ნაწარმოები. იგი ძირისძირამდე იცნობს ძველსა და ახალ მწერლობას, ლიტერატურას. შეიძლება ითქვას, მისთვის ისევე ერთიანელია როგორც ჰაერი. არც ერთი ჩვენი შეხვედრა ისე არ შემდგარა, მას არ მოეგონებინოს (და არ გამოეხმოს) ქართველი, აფხაზი თუ ოსი მესტიყე და მათი ნახელავი. მას ახლო ურთიერთობა-მეგობრობა აკავშირებდა მრავალ მათგანთან (და აკავშირებს), როგორც აკავშირებს მას უწყვეტი ურთიერთობა-მეგობრობა თავის ძველ თანამშრომლებთან. მაგონდება ბატონი ვილის მიერ მოთხრობილი ერთი ფრიად სამახსოვრო ამბავი. აფხაზეთში გარდაიცვალა ახალგაზრდა კაცი, ცნობილი პიროვნება და საზოგადო მოღვაწე დავით ვილია. ბედის უკუღმართობის გამო ვერ მოხერხდა მისი გაცილება. ქართველი და აფხაზი მეგობრები მაინც ეხმებოდნენ ერთმანეთს, ქართველები აქ არიან, თბილისში, რესტორან „აფხაზეთში“, აფხაზები - სოხუმში, რესტორან „ამრაში“, და ისინი ტელეფონით ცვლიან სიტყვებს, მოიხსენიებენ განსვენებულს, ლოცავენ და

რედ იმით ინარჩუნებს თავისთავადობას. ეს შეიძლება გადავიტანოთ საქართველოს კუთხეებზე, ან კიდევ შევადაროთ ჩვენებურ მრავალხმიან ხალხურ სიმღერას. ყველა თავისას ამბობს, მაგრამ ყველა ერთად ქმნის ერთ სიმღერას, ერთ ჰარმონიას.

ეს ყველაფერი, რასაც აქ ვამბობ, ბატონ ვილისთან საუბრიდან გამომდინარეობს, ანუ იგი ქართველიც არის და აფხაზიც. აფხაზიც არის და ქართველიც. მე არ მეგულება სხვა კაცი, ამდენს რომ ფიქრობდეს აფხაზეთზე. „მიმღერა-მიმღერა აქ ხვითომ, აფხაზეთის წვიმა მიყვარს ამიტომ“

ასეა ეს, - ისევე გაიმეორა ბატონმა ვილი დათა თუთაშხიასავით და დასძინა:

- აფხაზეთის სიყვარული მარტო იმას როდი ნიშნავს, რომ გიყვარდეს შენი სახლიკაცი. ჩვენ, ბატონო მურმან, ყველანი წავალთ, და როგორც ამას ჭადრაკი და მისი ყუთი მიგვანიშნებს, საბოლოოდ ყველანი (მტერიც და მოკვთეც) ერთად მოვიყრიოთ თავს. და რა საჭიროა ომი და ჯანდაბა, თუკი ისედაც მოვეკვებით ყველანი, ჩინიანი და უჩინონი, ამოდ იხარჯება ტყვია-წამალი. თანამედროვე გერმანელი ფილოსოფოსი იასპერსი წერს, კარგია ატომის სადგური, ცუსდ რამეშიც რომ არ გამოიყენებოდესო. დიდი გაკვეთილი ჩაგვიტარა სატანამ, პირველი მსოფლიო ომი, მეორე მსოფლიო ომი, ჩვენ კი ჭკუაზე ვერ მოვსულვართ. პირველი და მეორე მსოფლიო ომი უნივერსიტეტია, საიდანაც ცოდნა-განათლება უნდა გამოგვეტანა. ისევე როგორც ეს გააკეთეს გერმანელებმა, იაპონელებმა და კიდევ ზოგიერთმა ქვეყნებმა და ააყვავეს თავიანთი სამშობლო. აფხაზურ-ქართული კონფლიქტი გაკვეთილია იმ უზარმაზარ ომებთან შედარებით. ახლა იძულებით გადაადგილებულ ადამიანებზე ვთქვათ. ვინ უნდა დავაბრუნოთ აფხაზეთში? რა თქმა უნდა, ვისაც ხელი არა აქვს სისხლით გახვრილი. ვინც არ მოისმინა არაფრისმთქმელი გაკვეთილი და შინ დარჩა. სახლიკაცების ომში არ ჩაერთა. ასეთები ხომ გაცილებით მეტნი და მეტნი არიან, ვიდრე ისინი, ერთმანეთს რომ დაუპირისპირდნენ. ეს უნდა გავიზოროთ ორივე მხარემ. ჩვენც და აფხაზებმაც (და ოსებმაც, ცხადია), პირნათელი რომ დავრჩეთ ერთმანეთთან... ანუ ყველამ ჩვენ ჩვენი წილი უნდა მოვინანიოთ. დავლოთ ფიცი ჩვენი მითაჟამინდელი სალოცავებისა და ხატების, ჩვენი წმინდანი წინაპრების ხსოვნის წინაშე, რომ მსგავსი რამ მომავალში არ განმეორდებოდეს.

P. S.

ვილი ალაშიძეს

კაცს უშრომელი ქონება ღუპავს, - ასე ამბობდა განდი, ვთქვათ, ჩვენებურად არამი ღუპმა, რაც სიმართლეა ცამდი.

ერი, რომელიც გაურბის შრომას, დღითდღე ჰკარგავს მიწას, და მალე სხვათა გახდება მონა და ჭირს მოიძიოს დიდძალს.

მალე, ვით ფოთოლს, ნაგვილებს ქარი, თუ არ მოეუხმეთ ჭკუას, გულზე მასვია, რაც შენ მითხარი, ჭიქა და ჭიქას შუა.

მურმან ჯგუჯურიანი
2017 წ. ივნისი

სააკაშვილის მხარდამჭერს სასამართლომ 2-თვიანი წინასწარი პატიმრობა შეუფარდა

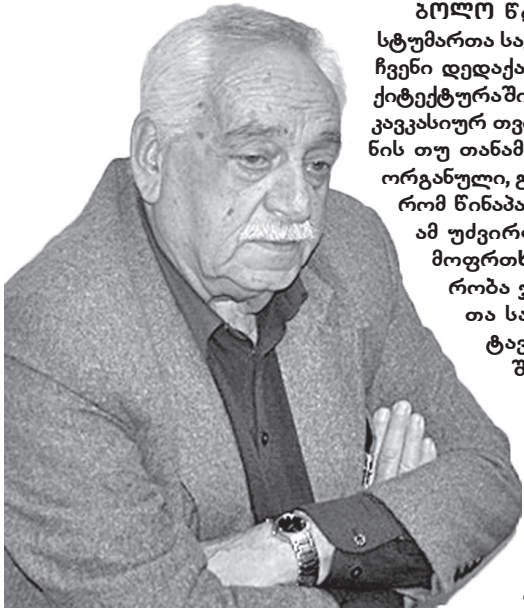
მიხეილ სააკაშვილის ერთ-ერთ მხარდამჭერს ლევოს სასამართლომ 2-თვიანი წინასწარი პატიმრობა შეუფარდა.

სააკაშვილის პარტიაში კი უკანონო დაკავებების ახალ სერიაზე საუბრობენ. „ახალ ძალთა“ მოძრაობა განცხადებას სოციალურ ქსელში ავრცელებს და პროცედურულ დარღვევებზე მიუთითებს.

უკრაინული მედიის ცნობით, უკრაინა-პოლონეთის საზღვრის გადაკვეთის საქმეზე უკვე დაკითხულია 100-ზე მეტი ადამიანი, დაიბარეს რამდენიმე დეპუტატიც.

ბოლო წლებში თბილისში მოზღვავებულ სტუმართა საერთო აზრს თუ გავითვალისწინებთ, ჩვენი დედაქალაქის უპირველესი ხიბლი მის არქიტექტურაში ძველი აღმოსავლური ელემენტების კავკასიურ თვითმყოფადობისა და გასული საუკუნის თუ თანამედროვე ევროპული ტენდენციების ორგანული, განუმეორებელი შერწყმაა. იმის თქმა, რომ წინაპართაგან შთამომავლობით მიღებულ ამ უძვირფასეს განძს უდიდესი რუდუნებით მოფრთხილება უნდა, რის უპირველესი პირობაა ჯერ შემორჩენილ შენობა-ნაგებობათა სათანადო მოვლა-პატრონობა, რესტავრირება, სიცოცხლისუნარიანობის შენარჩუნება, მერე კი ახლების აგებისას უზადო გემოვნებისა და ტაქტის მოხმობაა აუცილებელი, თითქოს სრულიად ზედმეტია, თუმცა, ჩვენდა სავალალოდ, ამაზე მარტო ლაპარაკი კი არა, არამედ მთელი ძალით ყვირილიც და, უკაცრავად, თავში კეტის ჩაცხებაც ყოფილა საჭირო, როცა თბილისში (და არა მარტო დედაქალაქში) სრულიად გაუგონარი „არქიტექტურული ანარქიზმის“ ნიმუშებს ვაწყდებით.

ამ და დედაქალაქის არქიტექტურის საჭირობოროტო სხვა საკითხზე საუბრის პატივი მქონდა სამამულო არქიტექტურის ერთ-ერთ თვალსაჩინო წარმომადგენელთან, თბილისის საპატრიო მოქალაქესთან, ბატონ ბიბა ბატიანიშვილთან, რომელმაც საკუთარი ნაფიქრალ-ნაზრევიც გამოიზარა და რამდენიმე კონკრეტულ კითხვებზე მიპასუხა:

— ვერაფრით გამოიხატა, მაინც რა დაზავა თბილისმა, რატომ უნდათ მონური სულიკვეთებით ასე ძლიერად გახლენით, იგი მაინცდააინც უცხო ძველებს, სხვა კულტურების შემთხვევაში დასაშვებია და ანაზავს? — უპასუხო კითხვებს სვამს ბატონი ბიბა.

ჩვენი დედაქალაქი ხომ თბილისელთა კულტურის ქმნილებაა, რომელსაც თავისი განუმეორებელი, დასამახსოვრებელი სახე აქვს, როგორც შინაურთათვის, ისე უცხო თვალისთვისაც. ქართველებსაც და დედაქალაქში მცხოვრებ უამრავ ერთა შვილთათვისაც მხოლოდ თბილისისთვის დამახასიათებელი თანაცხოვრების წეს-ჩვეულებანი, ტრადიციები, მოქცევის მანერა გვაქვს, ვთქვათ ისეთი, როგორცაა მოძრაობის პლასტიკა-ნახატი, ხმის მოდულაცია. გვაქვს სხვადასხვა განწყობის შესაფერისი აუარება მრავალხმიანი სიმღერა — თბილისური ბაიათი-მუხამბაზი, გამორჩეული „სუფრის აკადემია“, განსხვავებული შეფერილობა, იერ-სახე-გამომეტყველება... ყოველივე ეს და კიდევ უამრავი სხვა რამ ნიშან-თვისება კი მსოფლიო საგანძურის ერთ-ერთი უმშვენიერესი სამკაულია, რომელიც უაღრესად საინტერესოა სხვა კულტურების მატარებელთათვის. ამდენად ჩვენ, ერთიანად ყველას, ყველაფერი ძველის მოფრთხილება, თანაც ახლის მოვლა გვმართებს, რაც თბილისს მსოფლიო სხვა ქალაქებისგან საგანგებოდ გამოარჩევს, რათა ის მომავალში ისე გამოიყურებოდეს და ცხოვრობდეს დროის მოთხოვნილებათა დონის შესაფერისად, რომ გენეტიკური ფესვებიცა და ახლად აღმოცენებული ყლორტებიც მუდამ ჯანსაღი იყვნენ. უნინ სწორედ ასეთმა მოპყრობამ შექმნა განუმეორებელი თბილისური ხიბლი.

ძალიან, ძალიან დიდი ხნის წინათა დადგენილი, რომ არქიტექტურა და მის მიერ ჩამოყალიბებული სივრცე ადამიანის გონებითა და ბუნებრივი გარემოთი შექმნილი სამყაროა, რომელიც შემდგომ მშობლიური კულტურით საზრდოობს და რომელსაც, თავის მხრივ, მუდამ ერის გამორჩეული შვილები ქმნიდნენ.

უაღრესად სანყენიცა და გულდასანყვეტიც, რომ საზოგადოების ნაწილის (საბედნიეროდ არა უმეტესობის!) არსში დაიმკვიდრა უაღრესად ამაზრზენმა ფენომენმა, რომელსაც „მონური სულის სინდრომი“ ვუნოდე (ეს ტერმინი რუსული გამოთქმის „Холопья душа“-ს ერთგვარი კალკია, თუმცა კი იდიომის არსს სრულფასოვნად ვერ გადმოსცემს). ამ სულის მატარებლებს კი ერთი რომ საკუთარი ხელით რაიმე ღირებულის შექმნის არანაირი უნარი არა აქვთ, არც სხვის, მით უმეტეს ერის გამორჩეული შვილების მიერ შექმნილი განძეულის დაფასება-მოფრთხილების ნიჭი და სურვილი არ გააჩნიათ. საუბედუროდ, სწორედ ასეთი სულის პატრონები ქმნიან, როგორც ჩანს, ბოლო წლებში დედაქალაქის არქიტექტურულ პარტი-

ბაში მაქვს უცხო კულტურის პროდუქტები, რომლებიც დღესდღეობით ძალითაა ჩანერგილი დედაქალაქში, სრულიად უმართებულოდ შეჭრილია მის სხეულში.

ამასთან, ისიც უნდა ვთქვა, რომ მათ დამი თავშეკავებული დამოკიდებულება იმას სულაც არ ნიშნავს, რომ ჩვენ მათ კატეგორიულად არ ვვლებულობთ — ეს, არსებითად, იმას მონიშნავს, რომ ეროვნულ ფესვებზე „დაუმყნობლად“ ჩვენი კულტურისთვის ორგანულ პროდუქტს ვერ მივიღებთ, ეროვნულ ნიადაგზე პირდაპირ ახალი პროდუქტის გადმოტანა კარგ შედეგს არანაირად არ მოგვცის. ამ შემთხვევაში ნაიშლება ეს განსხვავება, რითაც გამოვიჩინებთ დანარჩენი სამყაროსგან და ინტერესს წარმოვაგვინთ მისთვის. ამდენად, საკუთარს, ყოველივე ეროვნულის მოფრთხილება უაღრესად ფაქიზი, დიდი სიფრთხილით მისადგომი საკითხი გახლავთ, რომლის უგულვებელყოფა ყოველად დაუშვებელია. არადა, სწორედ ამას ვაკეთებთ, როცა რაღაც ჩვენთვის ახალს, მაგრამ ეროვნული კულტურისთვის უცხო და უფიქრებლად კარს ვუღებთ, ანდა, პირიქით, ვუკუვავთ. ესაა, ჩემი აზრით, მოვალის ქვეყნის ღირებულებების წმინ-

სხვაგვარად მოქცევის უფლება არა გვაქვს!

სწორედ ამიტომაც, რომ თავს უფლებას ვაძლევ კიდევ ერთხელ გავიმეორო არაერთხელ ნათქვამი და დანერგილი, საზოგადოებრიობის წინაშე კვლავ წარმოვანი დღესდღეობით დედაქალაქში არსებული თავისთავად იქნებ მშვენიერი, თუმცა მისთვის აშკარად უცხო სხეული. ბოლო წლებში დედაქალაქშიც, სხვაგანაც, ბევრი ისეთი ნაგებობა გაჩნდა, რომლებმაც დიდი მითქმა-მოთქმა გამოიწვია პრესა-რადიო-ტელევიზიებში, არადა დროთა განმავლობაში აუიოტაჟი მიწყნარდა, იქმნება შთაბეჭდილება თითქოს ისინი, ვისაც ამჟამად დედაქალაქში „არქიტექტურის საჭე“ უპყრია ხელთ, იმის უკან მობრუნების მოლოდინში არიან, ვინც ამგვარი „შედეგრი“ მრავლად დაგვიტოვა...

— ვატიკო, რაღაც კონკრეტული მაგალითი გაქვთ მხედველობაში?

— თანაც, სამწუხაროდ, არა ერთი! ავიღოთ თუნდაც გრიბოედოვის ქუჩისა და რუსთაველის პროსპექტის შესართავი, სადაც დაღმართის ძირში ახლაც დგას სრულიად უაზრო ბეტონის ბურჯი, რომელიც საბაგირო გზის ახალი ხაზისთვის იყო განკუთვნილი. ამ პრო-

რა დასაშვას

„გულიანის ბოტანი“

ტურას, თუმცა კი იმის დიდი იმედი მაქვს, რომ უახლოეს მომავალში წმინდა წყლის შექსპირული ჟღერადობის კითხვებს „რასა?“ და „როგორს?“ პასუხს უკვე არა ისინი, არამედ ქვეყნის ტად ეროვნული სულისკვებით გამსჭვალული, საბაზრო პრინციპებით მოხელმძღვანელები, ნამდვილად დემოკრატიულად მოაზროვნე პროფესიონალები გასცემენ.

— ბატონო გიგა, მაინც რა განაპირობებს იმის შეგრძნებას, რომ თბილისის ზოგიერთი ახალი შენობა მას არ შეესაბამება და ამოვარდნილია ქალაქის ერთიანი ანსამბლიდან, ზოგჯერ კი, სულაც, ამახინჯებს მას?

— ბოდიშს კი ვიხდი, მაგრამ მე ვიტყვოდი არა „შეგრძნებას“, არამედ „წუხილს“, რომელსაც დროთა განმავლობაში ვეჩვენებთ კიდევ — ეს ჩვეულებრივი ადამიანური თვისებაა. როცა ქალაქის არქიტექტურისთვის აშკარად შესაბამისი ნაგებობებს ჩვენ, უფროსი თაობის ხალხი, მართალია გაჭირვებით, მაგრამ მაინც ვეჩვენებთ და ვეგუებით (თუმცა კი ბოლომდე მაინც არ ვიღებთ!), მომავალი თაობებისთვის ეს პროცესი უფრო მარტივად წარმართება, რადგან ისინი უკვე იმ გარემოში გაიზარდებიან, რომელიც დაბადებისთანავე დახვედრათ. ამ შემთხვევაში მხედველო-

ექტზე შემდგომ უარი ითქვა და საცემებით სამართლიანადაც, რადგან ამ ადგილიდან ასიოდ მეტრში ძველი საბაგირო გზის მშვენიერი ქვედა სადგურია, რომელსაც მხოლოდ რეკონსტრუქცია სჭირდება. ჰოდა, ეს სრულიად უაზრო ბურჯი წლების მანძილზე ისეთ უაღვილო ადგილზეა გაჩხერილი, ზამთარში იქ ლიპყინული რომ მოიკიდოს, უამრავი ადამიანი და მანქანა დაიღუნება.

ქალაქში ნორმალური ვითარებისთვის უაღრესად მნიშვნელოვანია სატრანსპორტო მოძრაობის მონესრიგება. თავის დროზე უზარმაზარი სახსრები დაიხარჯა სამანქანო საცობებისგან თბილისის განტვირთვის პროექტებზე. ცენტრში, გმირთა მოედანსა და „ლაგუნა-ვერეს“ აუზთან ესტაკადები აშენდა, რომლებმაც სიკეთის მოტანის მაგივრად დედაქალაქს პრობლემები მოუმრავლეს: მტკვრის ხეობაში 40 კილომეტრზე გადაჭიმულ, სულ ათი ხიდის პატრონ და განივი განვითარების პერსპექტივის არქონე ქალაქს, სამომავლოდ ტრანსპორტის პრობლემის გადაჭრის ერთ-ერთი საუცხოო გზა — სანაპიროების ცალმხრივ მაგისტრალზე გადაკვეთების საშუალება მოუხსო! თანაც გმირთა მოედნის ესტაკადაზე საცობი უკვე არა მხოლოდ პიკის საათებში, არამედ... მთელი დღის განმავლობაში(!) ყოველივე ეს იმის გამო მოხდა, რომ საქმე

ნუსტიციის სახლი სანაპიროზე

მილენიუმის „აიკი“

ლიტონის ურჩხული პუშკინის ქუჩაზე

მხოლოდ ერთი თვალთახედვით გაკეთდა. ესტაკადების მოწყობა, ცხადია, საგზაო მოძრაობის განტვირთვის უდავოდ პროგრესული მეთოდია, მაგრამ მთავარია იმის სწორად განსაზღვრა, სად უნდა აიგოს ისინი და როგორ.

ახლა ისიც ვნახოთ, თუ ვინ შეიძლება

სხეულია. რიყეზე მიღებმა ძველი თბილისის ისტორიული მასშტაბი ერთიანად მოსპო. იმასაც ვიტყვი, რომ სამორინეს ადგილი სიონის საყდრის გვერდით ნამდვილად არ არის — ეს კულტუროლოგიური შეუთავსებლობაა.

ჩამოყალიბებული არქიტექტურული

ლებმაც ეს ულამაზესი სურათი მნახველის თვალს დაუფარეს. გონიერი, საქმის მცოდნე კაცი კი აქ ან დაბალი ტანის ხეებს, ანდა, სულაც ბუჩქებსა და ყვავილებს გაახარებდა, რაც ამ არაჩვეულებრივ უბანს დიდებულ ჩარჩოდ წაადგებოდა...

ლისინებლად ახალი მაღლივი საცხოვრებელი კორპუსების ჩადგმა, სადაც ადამიანთა ნორმალური ცხოვრება და მუშაობა, ფაქტობრივად, შეუძლებელია — არა ჰაერი, არა დღის სინათლე, არა პარკინგი, არა წყალარინების სისტემის სიმძლავრეთა გაზრდა... თანაც, როცა ლაპარაკია ადრინდელი განაშენიანების უბნებზე, ვთქვათ, ვაკესა და საბურთალოზე, სადაც სულ ცოტა ხნის წინათ ჩადგმული მრავალსართულიანი „ასანთის კოლოფები“ იქაურ მცხოვრებლებსაც და დედაქალაქსაც უახლოეს მომავალში დიდ თავსატეხვას გაუჩვენენ, ამ უბნების ინფრასტრუქტურული რეკონსტრუქციისთვის, ვთქვათ, მავანთ „ძალა არ ეყოთ“, უფრო სწორად კი სიხარბემ სძლიათ. მაგრამ სპორტის სასახლის მიმდებარედ საცხოვრებელი ჯურღმულებით განაშენიანება ხომ აბსოლუტური ნულადან დაიწყო? მაშ, რამ განაპირობა ასეთი შედეგი?

— როგორ უნდა წარმართოს მომავალში დედაქალაქის სამშენებლო-არქიტექტურული და ინფრასტრუქტურული მოწყობა, რომ აღნიშნული და კიდევ მრავალი სხვა სახის, რომ იტყვიან, „სწორ ადგილზე“ შექმნილ პრობლემებს თავი აავარიდოთ?

— ახალს არაფერს ვიტყვი: ერთი კონკრეტული პროექტის შემთხვევაში პროფესიონალი, მეორე კი იმ სამსახურის წარმომადგენელი, რომელიც იმაზეა პასუხისმგებელი, რაც ქალაქში აშენდება. თბილისის დიდი უბედურება ისაა, რომ ქალაქის არქიტექტურის სამსახური სწორად არ არის ორგანიზებული. ამჟამად, დარწმუნებული ვარ, ის ერთიანად სარეკონსტრუქციო და გადასახალისებელია. მთავარი ისაა, თუ რა

თბილისა?

უპასუხოს კითხვას „რა გვირგვინია?“ ამის უფლება, ცხადია, საზოგადოებასაც აქვს და პროფესიონალებსაც, მაგრამ კითხვას „როგორი უნდა იყოს?“, ამაზე პასუხი მხოლოდ პროფესიონალებმა შეიძლება გასცენ და ყოველად დაუშვებელია საკითხის გადანყვება დილემანტმა ითავოს.

— ესტაკადების ამბავმა მართლაც დიდი პრობლემები წამოჭრა დედაქალაქისთვის, მაგრამ თბილისში ხომ კიდევ სხვა აუარება ობიექტია მავანთა „ხუმტურით“ აგებული? თუმცა რაღა ცალკეული ობიექტები, მთელი უბნები კი განა არაა მხოლოდ „ფულის მოსაჭრელად“ ახლად განაშენიანებული?

— ასე საკუთარ „ხოშვ“ წამომართული ყველაზე კოლორიტული ნაგებობა რიყეზე ეგრო ნოდებზე „მიღებია“, რომლებსაც „გულივერს“ დარჩენია ბოტები“ შევარქვი. სიმართლე გითხრათ, ამ მოყირჭებულ თემზე ლაპარაკი ცოტა არ იყოს, მეუხერხულეობა კიდევ, თუმცა კი ახლა სხვა გარემოებას მინდა მივამოხილო ყურადღება. როცა კაცი ავტომანქანით ავლაბრის მხრიდან მეტეხის კლდეში გაჭრილი გვირაბით ჩულურეთის მიმართულებით გადიოდა, მნახველის თვალწინ თბილისის ყველაზე ძვირფასი და მომხიბლავი სურათი იშლებოდა — ნარიყალის ციხესიმაგრედან მთანმინდამდე, თავისი გულში ჩახუტებული მამა-დავითის შესანიშნავი ფონით. არადა, ამ არაჩვეულებრივი სანახაობის ხილვა დღესდღეობით შეუძლებელია ვიღაცის ახირების გამო, რომელმაც გვირაბიდან გამოსასვლელი სანაპიროს ვაკე ადგილზე ახალი გვირაბი ააშენებინა იქ „ბუდა-ბარისთვის“ ადგილის მოსაწყობად. მერწმუნეთ, სწორად გვირაბს მსოფლიოს ვერც ერთ ქვეყანაში ვერ ნახავთ! ეს სამშენებლო საქმიანობაში სრული უაზრობაა — გვირაბს კლდეში, მთაში, ანდა წყალქვეშ აშენებენ და არავითარ შემთხვევაში სწორზე, თუმცა, თუკი ასეთ ადგილას მინცდამინც გადახურვა საჭირო, იქ გალერეას აწყობენ. ამის არაერთი მაგალითია საქართველოს სამხედრო გზაზე. ეს გვირაბი, უკაცრავად და, ისეთი არქიტექტურული ნაგავია, რომ აუცილებლად მოსანგრევია!

— ეგ გასაგებია, მაგრამ უშუალოდ „გულივერის ბოტებზე“ რას იტყვი?

— ეს ნაგებობა, ისევე, როგორც მათ გადაღმა იუსტიციის სახლი, დიდი არქიტექტორის თავისთავად საინტერესო ქმნილებებია, მაგრამ უბედურება ისაა, რომ თბილისისთვის ორივე უცხო

ჩაკვნილი კორპუსებით გატანილი ვაკე...

დაფარული ქველი თბილისი

გარემოდან ამოვარდნის კიდევ ერთი თვალნათელი მაგალითია ახალი სასტუმრო „მილენიუმის“ შენობა, რომელიც მართალია ზედ რუსთაველის პროსპექტზე არ დგას, მაგრამ მთელი უბნის დომინანტი გახდა, თანაც მთანმინდასაც კი „ეჭიდებდა“. ცხადია, თბილისში მაღლივი შენობების აგება გარდაუვალია, მაგრამ მათთვის შესაფერისი ადგილმდებარეობა უნდა იყოს შერჩეული. ახლა კი „მილენიუმის“ შენობამ ვაკის მიმართულებით კიდევ რამდენიმე ვერტიკალის შექმნის საჭიროება წარმოშვა, რომლებმაც გარკვეული კომპოზიციური სისტემა უნდა შექმნან.

აბსურდის ნამდვილი „ზეიმია“ სრულიად გაუგებარი დანიშნულების მქონე ლიტონის კონსტრუქცია, რომელიც დედაქალაქის შუაგულში, პუშკინის ქუჩის დასაწყისშია ახობილიკებული. სასაცილოცაა, ამავდროულად საცოდაობაც ამ სიმანქნის მეპატრონეთა თუ მავან „კეთილისმსურველთა“ რკინის ურჩხულის შელამაზების ყოველად უსუსური მცდელობა და ხალხის „თვალის მოსატყუებლად“ მასზე გაურკვეველი სიმბოლიკის დატარებული დროშისმაგვარი ტილოს ნაჭრების გამოკიდება თითქოსდა საზეიმო განწყობის შესაქმნელად.

ამ „დაჟანგული ფოლადის ჯოჯოს“ ქვევით თუ ჩამოვყვებით ბარათაშვილის ხიდამდე, უფრო სწორად კონკის ვაგონამდე არმისული, ძველი ქალაქის ზღაპრული ხედია — ქუჩაზე გადმოკიდებული აივნებით და გალავნის კედლის ახალი წყობით. არადა, გეგონება ჯიბრზე, სწორედ აქ დარგეს გაუმადლარმა ვაი-ქალაქელებმა ისეთი ხეები, რომ-

ასე მოქცევა კი დედაქალაქისადმი, მისი სტუმარ-მასპინძლის მიმართ განსახიერებელი უპატივცემულობაა.

— ცალკეული ობიექტების ჩამოთვლა, სამწუხაროდ, მრავლად შეიძლება, მაგრამ ბოლო წლებში მთელი უბნები რომ შენდებოდა დადგენილი სამშენებლო ნორმებისა და არქიტექტურული მიმზიდველობის სრული უგულებელყოფით?

— მთელ უბნებში მათი ყოველგვარი რეკონსტრუქციის გარეშე მრავალსართულიანი შენობის „ჩაკვნილება“ დედაქალაქის განაშენიანების კიდევ ერთი უმტკივნეულები პრობლემაა, რომელიც განსაკუთრებულად მწვავედ დგას ვაკესა და საბურთალოზე, თუმცა კი ეს „სიკეთე“ არც სხვა უბნებს, მაგალითად, ვერასა და მთანმინდას აკლია. არსებული ინფრასტრუქტურის სრულიად გაუთვა-

ხალხი უნდა განაგებდეს დედაქალაქის არქიტექტურის სამსახურს. ეს ადამიანები, უწინარესად, შემოქმედნი უნდა იყვნენ, ვინაიდან სწორედ შემოქმედებითი თვალთახედვით ხდება სხვალინდელი დღის განსაზღვრა. ამას უფრო ხატოვნად თუ ვიტყვით, ქალაქის არქიტექტურული პარტიტურა მაღალი საშემსრულებლო ოსტატობის მქონე ორკესტრამ უნდა ააუღაროს, რომელსაც ნიჭიერი დირიჟორი უხელმძღვანელებს.

ყველაფერი კი, უწინარესად, ქალაქის ინტარესებიდან გამომდინარე უნდა აქთვარდეს.

ესაუბრა
ოთარ ტურაბელიძე
გივი ჯოჯორდის ფოტო

ბათონის გვირაბი სასწრაფოდ მოსანგრევია!

სამართლებლო პირველი უსსო ქვეყანაა, რომელიც ბოლოში ღვინის ბაზარზე პირველი იქნება

შემოდგომის დადგომასთან ერთად საქართველოში რთველი აქტიური ფაზაში შევიდა. ამ დროისთვის უკვე 20 000 ტონაზე მეტი ყურძენი გადამამუშავდა, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის დაახლოებით 20%-ს შეადგენს.

კახეთში რთველი პიკს დაახლოებით 10 დღეში მიაღწევს. კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი მოვლენა ქართული მეღვინეობის დარგში საფრანგეთის ქალაქ ბორდოში ღვინის გამოფენაა, სადაც საქართველო იქნება პირველი უცხოური ქვეყანა, რომელიც ამ საგამოფენო სივრცეში წარმომადგენლობას.

რა მდგომარეობაა დღევანდელი ქვეყანაში რთველის მიმდინარეობის მიმართულებით, აგრეთვე, რას ნიშნავს ქართული ღვინის პოპულარიზაციისთვის ბორდოს საგამოფენო სივრცე, საინფორმაციო სააგენტო „ნიუსპრესს“ ღვინის ეროვნული სააგენტოს თავჯდომარე გიორგი სამანიშვილი ესაუბრა:

— მართალია, ჯერჯერობით რთველი პიკური ფაზაში არ გადასულა, მაგრამ რა შეგიძლიათ გვითხროთ დღევანდელი მდგომარეობის შესახებ იგივე ჩაბარების, მოსავლის რაოდენობისა და ხარისხის მიხედვით?

— დასაწყისისთვის მინდა დავაზუსტო, რომ რთველი, ფაქტობრივად, უკვე აქტიური ფაზაში გადავიდა. ყოველდღიური გადამამუშავება 3 000 ტონამდე ავიდა, რაც ნიშნავს იმას, რომ ახლა კახეთში საკმაოდ აქტიურია კრეფის პროცესი და ფაქტობრივად, უკვე 20 000 ტონაზე მეტი ყურძენი გადამამუშავდა. მოსავლის დაახლოებით 20 პროცენტი უკვე დაწურულია. ასე რომ, კრეფა აქტიურად მიდის და ალბათ, მომავალ კვირაში, დაახლოებით 10 დღის მანძილზე კახეთში კრეფის პიკი იქნება.

— ყურძენის ჩაბარების პროცესი როგორ მიდის?

— ჩაბარების პროცესი საკმაოდ ორგანიზებულად მიდის. წელს წინა წლებთან შედარებით განსხვავებული ის არის, რომ კერძო სექტორი ყურძენს სრულად ითვისებს და სახელმწიფოს, შესყიდვაში ჩაიხრება, ფაქტობრივად, არ დასჭირვდება. აქედან გამომდინარე, ნაკლებია აფიოტაჟი და ხმაური. რთველი მიდის ისე, როგორც უნდა მიდიოდეს ნორმალურ პირობებში და წელს, თუნდაც სახელმწიფოს მხრიდან სუბსიდიის შეწყვეტა კიდევ ერთხელ ჩანს, რომ სწორი გადამამუშავება იყო, ანუ აღარ არის საჭირო, სახელმწიფოს აქტიური ჩარევა რთველის პროცესში.

— რაც შეეხება სუბსიდიების შეწყვეტას, ამან ხომ არ იმოქმედა ფასთანამოქმნაზე და შესაბამისად, უკმაყოფილება ხომ არაა გლახებში ამის გამო?

— ამ საკითხზე შეიძლება ვთქვათ, რომ პირიქით მოხდა. სახელმწიფოს გადამამუშავებელი ჰქონდა, რომ სუბსიდიის

ბის აქტიური პროცესიდან გამოსულიყო, თუმცა წინა წლებში მინც იყო ამის საჭიროება და სახელმწიფოც იღებდა თავის თავზე პასუხისმგებლობას, დარჩენილიყო სუბსიდიების მიხედვით, თუმცა წელს მოთხოვნა-მიწოდების ბაზრის ანალიზი უკვე გაკეთდა და შევამჩნიეთ, რომ მოთხოვნა იმდენად იყო გაზრდილი ექსპორტის ზრდიდან და ზოგადად დარგის გაჯანსაღების მიზნით, რომ სუბსიდიების საჭიროება აღარ იყო. მიუხედავად იმისა, რომ ხელისუფლებამ სუბსიდიების შეწყვეტა, წელს ფასი იგივე და ზოგიერთ შემთხვევაში გაცილებით მაღალია, ვიდრე წინა წლებში. ასე რომ, არანაირი უკმაყოფილება არ ყოფილა, პირიქით.

— თუ გაქვთ მონაცემები დაახლოებით რამდენი ქარხანა იზარებს კახეთში ღვინის?

— ჩვენს საკოორდინაციო შტაბში უკვე დარეგისტრირდა 150-მდე ღვინის კომპანია. დღეის მდგომარეობით, კახეთში ყურძენს 80-მდე კომპანია იზარებს და ამუშავებს. ჯამში, მეტ-ნაკლები რაოდენობით, ყურძენს 150 კომპანია გადამამუშავებს.

— კიდევ ერთ მნიშვნელოვან თემას მინდა შევეხო. კონკრეტულად, ღვინის ბაზარზე, რომელიც საფრანგეთში, ბორდოში და გეგმილი პრაქტიკულად ქართული ღვინის ასეთი პრეზენტაციის პრეცედენტი მსოფლიო ბაზარზე, როგორც ვიცით არ არსებობს. კონკრეტულად რა ღვინის ბაზარზე, როგორ იქნება წარმოდგენილი საქართველო და რას ველოდებით ამ ღვინის ბაზარზე?

— ცოტა შორიდან დავიწყებ. მთავრობის პოლიტიკაც ასეთი იყო და ღვინის სააგენტოს სტრატეგიაშიც შემდეგი მოსახზო გვაქვს: რაც შეიძლება ნაკლები ჩარევა უნდა იყოს წარმოების პროცესში და მეტი აქტიურობა მარკეტინგულ ღონისძიებებზე და ზოგადად, ქართული ღვინის ცნობადობის გასაზრდელად.

წლების განმავლობაში, ჩვენ ამ სტრატეგიის მიხედვით ბევრ ღონისძიებას ვახორციელებთ. წელიწადში, მხოლოდ ღვინის ეროვნული სააგენტოს ორგანიზებითა და მონაწილეობით 100-მდე ღონისძიება ეწყობა. უკვე შეიძლება ითქვას, რომ დარგის ეროვნული მუშაობის შედეგად გვაქვს ძალიან კარგი წინსვლა, განსაკუთრებით ახალ ბაზრებზე ქართული ღვინის ცნობადობის გაზრდაში, ზოგადად გაყიდვებისა და ლობილურობის გაზრდაშიც. ასე რომ, ღონისძიება, რომელიც იმართება ბორდოში, ამ მუშაობის შედეგია.

რაც შეეხება თვითონ ამ ღონისძიებას, ბორდოში ფაქტობრივად, მსოფლიოს მეღვინეობის დედაქალაქში, შეიქმნა მუზეუმი „ღვინის ქალაქი“, რომელსაც მეორენაირად „ღვინის ცივილიზაციის მუზეუმი“ ეძახიან. პრინ-

ციპში, მსოფლიოში ეს ყველაზე მნიშვნელოვანი საგამოფენო სივრცეა ღვინის თემაზე და აქ პირველი უცხო ქვეყანა, რომელიც მონაწილეობს, არის საქართველო, რომლის საგამოფენო სივრცეშიც ოთხი თვის განმავლობაში ჩვენი ქვეყნის მევენახეობა-მეღვინეობის კულტურა იქნება წარმოდგენილი. ეს არის გამოფენა, რომელიც რამდენიმე უწყებამ ერთად მოამზადა. აქ ჩართული იყო საქართველოს ეროვნული მუზეუმი, ღვინის ეროვნული სააგენტო, ღვინის კომპანიების კერძო სექტორი და სხვადასხვა სამინისტროები. გამოფენის პარალელურად ძალიან ბევრი ღონისძიებები და პრეზენტაციები დაგეგმილი, სადაც ქართულ ღვინოს და ღვინის კულტურას წარადგენს ქართული მხარე, მაგრამ ამასთან, ძალიან ბევრი ჩვენი უცხოელი პარტნიორი, მეგობარი და ქართული ღვინის დამფასებელი მოაწვობს სხვადასხვა ტიპის კონფერენციებს. ოთხი თვის განმავლობაში საკმაოდ დატვირთული ღონისძიებები დაგეგმილი ბორდოში. როგორც აღვნიშნე, ეს იმ მუშაობის შედეგია, რაც ჩვენმა მევენახეობა-მეღვინეობის დარგმა გასწავიდა და ძალიან კარგი საშუალებაა იმისთვის, რომ კიდევ უფრო გაიზარდოს ქართული ღვინის ცნობადობა.

ყოველდღიურად რამდენიმე ასეული სტუმარი მოდის ამ გამოფენაზე და ეცნობა საქართველოს მევენახეობა-მეღვინეობის უძველეს კულტურას. ვფიქრობ, მნიშვნელოვანი ღონისძიებები განხორციელდა ქართული მხარის ორგანიზებით.

<http://www.newspress.ge/>

თეთრი სახლის კომუნიკაციების უფროსი ყოფილი მოვალეობა

ყოფილია მოვალეობა მთელი თეთრი სახლის კომუნიკაციების ხელმძღვანელის პოსტი ოფიციალურად დაიკავა. 29 წლის პიკის თეთრი სახლის საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახურის დირექტორის ინტონი სკარამუჩის თანამდებობიდან წასვლის შემდეგ მის მოვალეობას დროებით ასრულებდა. ახლა კი პოსტზე ოფიციალურად დაინიშნა. დიდი ხნის განმავლობაში პიკის ივანე ტრამპის კომპანიაში საზოგადოებასთან ურთიერთობის სპეციალისტად მუშაობდა. სამოდელო კარიერა მან 11 წლის ასაკში დაიწყო.

იაპონიას ჩამოკრებით ემუქრებიან!

ჩრდილო კორეის ცენტრალური სატელეგრაფო სააგენტო აცხადებს, რომ ჩრდილოეთ კორეის სახალხო დემოკრატიულ რესპუბლიკას შეუძლია გამოიყენოს ატომური იარაღი იმისთვის, რომ „ჩამოკროს იაპონია და აშშ ფერფლად აქციოს“.

„არქიპელაგის ოთხი კუნძული ატომური იარაღის დარტყმის შემდეგ, ზღვაში უნდა ჩაიძიროს. იაპონია აღარ იარსებებს ჩვენს გვერდში“, ნათქვამია სააგენტოს მიერ გავრცელებულ განცხადებაში, რომელსაც „როიტერი“ აქვეყნებს.

რუსულ-ბალორუსული სამხედრო ნავთობი დაიწყო

ბელორუსში რუსულ-ბელორუსული სტრატეგიული სამხედრო სწავლება დასავლეთი 2017 დაიწყო. სამხედრო მანევრები ბელორუსის 6 სამხედრო პოლიგონზე გაიმართება. სწავლების დროს სამხედროები ტაქტიკურ ემიზონებს გაითამაშებენ ავიაციის და ჰაერსაწინააღმდეგო სისტემების გამოყენებით. რუსეთის თავდაცვის სამინისტროში აცხადებენ, რომ ეს სწავლება ბელორუსის და რუსეთის არმიის ერთობლივი მომზადების საფინანსო ეტაპია, მას აქვს თავდაცვითი ხასიათი და არ არის მიმართული არც ერთი სახელმწიფოს წინააღმდეგ.

სამხედრო სწავლებაში მონაწილეობას იღებს 2 ქვეყნის 12 700 ჯარისკაცი, 70-მდე თვითმფრინავი და ვერტმფრენი, 680 ერთეული სამხედრო ტექნიკა მათ შორის 250 ტანკი და 10 სამხედრო ხომალდი.

სწავლების მიმართ სკეპტიკურად არიან განწყობილი ნატოს წევრი ზოგიერთი სახელმწიფოს ლიდერები და ამ სწავლებაში პირდაპირ საფრთხეს ხედავენ.

პოლონეთში ატარებული გაიტაცა

პოლონეთში პოლიციამ 35 წლის მამაკაცი დააკავა, რომელმაც სატვირთო მატარებელი გაიტაცა. ინციდენტი ხოლომის რკინიგზის სადგურზე მოხდა, საიდანაც 23 ვაგონ-

ნი გაუჩინარდა. გამტაცებელმა მემანქანე მატარებელიდან იარაღის მუქარით ჩამოსვა. სამართალდამცველებმა ის ლეგონოვოს სადგურში აიყვანეს. დანაშაულის მოტივი ამ დრომდე უცნობია.

მეჩაქლა იმეჩა

გერმანიის კანცლერმა მინასარჩევნო მიტიგზე იმღერა. სცენაზე მომღერალი უში ბრიუნინგი ცნობილ ჯაზურ კომპოზიციას ასრულებდა. ის მერკელთან მივიდა და მიკროფონი მიუშვირა, კანცლერი კი არ დაიბნა და მისამღერი წაიმღერა.

ჩინეთში ყველაზე ხანგრძლივი პანდა ბარბაისვალი

ჩინეთში მსოფლიოს ყველაზე ასაკოვანი პანდა „ბასი“ გარდაიცვალა. 37 წლის ცხოველის გარდაცვალების შესახებ ჩინეთის სახელმწიფო ტელევიზიაში ოფიციალურად გამოაცხადეს და ცხოველის სსოვნას წუთიერი დუმილითაც მიაგეს პატივი. „ბასი“, ჩინეთის ცენტრალურ ნაციონალურ ტელევიზიაში 1980 წელს დაიბადა. ეროვნული აკრძალული ის 4 წლის ასაკიდან იყოფებოდა.

მინ ავტომა თიერე მასაჟის ავტომათი?

პირი, რომელმაც კიევში სავარაუდოდ თემურ მასაჟის ავტომობილი ააფეთქა, სათვალთვლო კამერამ დააფიქსირა. „უკრაინისკაია პრადედა“ ანონიმურ წყაროზე დაყრდნობით წერს, რომ ამჟამად უკრაინელი სამართალდამცველები ვიდეოჩანანერს სწავლობენ, სადაც ჩანს, როგორ აამოქმედა ასაფეთქებელი მოწყობილობა დაუდგენელმა პირმა, შემდეგ კი მინის ქვეშა გადასასვლელში მიიშალა.

შეგახსენებთ, რომ 8 სექტემბერს კიევის ცენტრში ქართული სანომრე ნიშნების მქონე ავტომანქანა ააფეთქეს. ავტომობილში სამი ადამიანი იმყოფებოდა. მამაკაცი ადგილზე გარდაიცვალა, ქალი მძიმე მდგომარეობაში საავადმყოფოში იმყოფება, ბავშვის სიცოცხლეს კი საფრთხე არ ემუქრება. გარდაცვლილი საქართველოს მოქალაქე, წარმოშობით ჩეჩენი თემურ მასაჟია.

პალარი გელბანინს პროკურორი ემუქრება

ადვოკატი ვალერი გელბანინი „პირველ რადიოსთან“ საუბრისას აცხადებს, რომ მას ემუქრებიან. საქმე ეხება თელავის სასამართლოში მიმდინარე ერთ-ერთ საქმეს, სადაც

გელბანინის თქმით, დასტურდება, რომ წინასწარ პატიმრობაში მყოფი პირი დამნაშავე არ არის. ამის მიუხედავად კახეთის სამხარეო პროკურორი თეა ბერიძე მონშეებზე ზენოლას ახდენს და ადვოკატის დაკავებით იმუქრება. „მივმართავ შოთაძეს, დაინწყოს გამოძიება კახეთის სამხარეო პროკურორის თეა ბერიძის წინააღმდეგ, რომელმაც დაინყო ზენოლა მონშეებზე და მუქარა ადვოკატზე, დაიკითხა მომწმე, რომელმაც ეს დაადასტურა.“ – ამბობს გელბანინი „პირველ რადიოსთან“.

ლიბიაში დააკავეს ქართველი მეზღაპრები სიხეში გალიყვანას

„ლიბიაში დააკავეს ქართველი მეზღაპრები სიხეში გალიყვანას, მათ შორის საქართველოს მოქალაქეებიც ამჟამად გადაყვანილი არიან ციხეში და მიმდინარეობს მოკვლევა“, – ამის შესახებ ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს საზღვაო ტრანსპორტის სააგენტოს დირექტორმა მამუკა ახალაძემ განაცხადა. მისივე თქმით, მათ გემის კაპიტნის გენადი კომახიძის ოჯახმა მიმართა და შეატყობინა, რომ ეკიპაჟის წევრები 30 აგვისტოს დააკავეს.

„სააგენტოში შემოვიდა განცხადება მოქალაქისგან, სადაც ის იტყობინებოდა მათი ოჯახის წევრის, მეზღაურის, გემის კაპიტნის დაკავებას ლიბიაში. ჩვენს ხელთ არსებული ინფორმაციით, 30 აგვისტოს, ლიბიის ტერიტორიულ ზღვაში დააკავეს გემი, სახელწოდებით „რეკსი“, რომელზეც იმყოფებოდა ეკიპაჟის 11 წევრი და სამწესაროდ სამი ქართველი მეზღაური. გემი დააკავეს ლიბიის სანაპირო დაცვამ, ე.წ. ცხელ კვალზე დევნის პრინციპით და სავარაუდოდ საქმე ეხება არალეგალურ ნაოსნობას და არალეგალურ ტვირთს. ეკიპაჟის 11-ვე წევ-

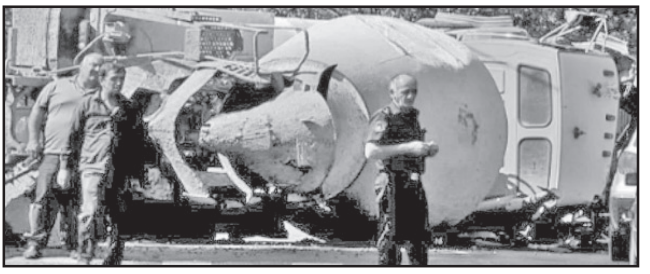
რი, მათ შორის საქართველოს მოქალაქეებიც ამჟამად გადაყვანილი არიან ციხეში და მიმდინარეობს მოკვლევა,“ – განაცხადა მამუკა ახალაძემ.

ახალსიხეში ტანსაცმელის და ოქროს ნივთების ძაღვით გაპარვა

წაღებულია სეიფი, სადაც ოქროს ნივთები იყო მოთავსებული. ადგილზე ექსპერტ-კრიმინალისტიკის მუშაობდნენ. მომხდარზე გამოძიება სისხლის სამართლის კოდექსის 177-ე, ძარცვის მუხლით დაინყო.

საქართველოში გააპარეს

საქართველოში, სოფელ აჭარისწყლის საავტომობილო გზაზე ცემენტში გადებულა. შემთხვევის დროს ერთი ადამიანი მსუბუქად დაშავდა. სასწრაფო დახმარების ბრიგადამ მძლოლი კლინიკაში გადაიყვანა. მომხდარზე გამოძიება არ დაწყებულა და მძლოლი ადმინისტრაციული წესით დაჯარიმდა.

ინფორმაცია მისაწოდებელი ბუნებრივი ბაზის ფასის შესახებ

მისაწოდებელი ბუნებრივი ბაზის ფასის შესახებ* ინფორმაცია წარმოადგენს საცალო მომხმარებლისათვის (მოსახლეობისა და გამანაწილებელ ქსელზე მიერთებული სხვა მომხმარებლისათვის) ბუნებრივი ბაზის ფასის შეთავაზებას (ოფერტს) დამატებით, განსაკუთრებული პირობების გარეშე, „ბუნებრივი ბაზის მიწოდებისა და მოხმარების წესების“ შესაბამისად. თქვენი (მომხმარებლის) მიმდინარე სამომხმარებლო ტარიფი სხვადასხვა კომპონენტებთან ერთად შედგება მიწოდებისა და განაწილების ლიცენზიების მომსახურების კომპონენტებისაგან. მომხმარებელს, სურვილის შემთხვევაში, შეუძლია აირჩიოს და ბუნებრივი ბაზის შესყიდვაზე გააფორმოს ხელშეკრულება იმ მიმწოდებელ (ბუნებრივი ბაზის გამყიდველთან), რომელიც უკეთეს პირობებს შესთავაზებს (მიუხედავად იმისა, ეწვეა თუ არა აღნიშნული მიმწოდებელი მისთვის ბუნებრივი ბაზის განაწილების საქმიანობას). ბუნებრივი ბაზის გამანაწილებელი ქსელის მომსახურე კომპანიის (განაწილების ლიცენზიატის) არჩევა არ ხდება. მიმწოდებლის არჩევისა და ხელშეკრულების გა-

ფორმების შემდეგ, მიმწოდებელი (ბუნებრივი ბაზის გამყიდველი) თვითონ უზრუნველყოფს ბუნებრივი ბაზით თქვენს მომარაგებას იმ განაწილების ლიცენზიატის მეშვეობით, რომელიც ფლობს განაწილების ქსელს. განაწილების ლიცენზიატი ვალდებულია ხელი შეუწყოს მომხმარებელსა და ნებისმიერ ბაზის მიმწოდებელს შორის ურთიერთობას. თუ თქვენს მოთხოვნებს სრულად აკმაყოფილებს იმ მომსახურე კომპანიასთან (მიმწოდებელთან) ურთიერთობა, რომელიც ამჟამად გაწვდით ბუნებრივ ბაზს (ახდენს ქვითრის გამოწერას არსებული, შეთანხმებული ფასით), წინამდებარე ინფორმაცია არ წარმოადგენს არსებული ურთიერთობების გადახედვის საფუძველს. აღნიშნული შეთავაზების საბოლოო ფასის განსაზღვრისთვის, ცხრილი № 1-ში თქვენთვის სასურველი მიმწოდებლის შეთავაზებულ ფასს ემატება თქვენი გამანაწილებელი ქსელის მომსახურე განაწილების ლიცენზიატის განაწილების ან გატარების ტარიფი (იხ.შენიშვნა*), შეთავაზება ძალაშია ამავე ფორმით სხვა შეთავაზებამდე.

1. საცალო მომხმარებელზე მისაწოდებელი ბუნებრივი ბაზის შესახებ ინფორმაცია 2018 წლისთვის ცხრილი 1

Table with 6 columns: №, ბუნებრივი ბაზის მიმწოდებელი, იურიდიული მისამართი, ცხელი ხაზის ტელ. ნომერი, მომ. ნომერი, ელ. ფოსტა, საცალო მომხმარებელზე მისაწოდებელი ბუნებრივი ბაზის წლიური მოცულობა (კუბ.მ.), **მომხმარებელი ბუნებრივი ბაზის შეთავაზებული ფასი (დღგ-ის გარეშე თეთრი/კუბ.მ.) მომხმარებელთა კატეგორიების მიხედვით

* – თუ ბუნებრივი ბაზის მიმწოდებელი ეწვეა ბუნებრივი ბაზის განაწილების საქმიანობასაც, მომხმარებელს დაერიცხება შესაბამისი განაწილების ლიცენზიატისთვის დადგენილი განაწილების ტარიფი, ხოლო თუ ბუნებრივი ბაზის მიმწოდებელი და გამანაწილებელი სხვადასხვა პირია, მომხმარებელს დაერიცხება შესაბამისი განაწილების ლიცენზიატისთვის დადგენილი გატარების ტარიფი.

** – შეთავაზებული ბუნებრივი ბაზის ღირებულებაში შედის ტრანსპორტირების მომსახურება (ტარიფი) გაზგანაწილებელ ქსელამდე (განაწილების ან/და გატარების მომსახურების გარდა). მიმწოდებელს, რომელსაც თვითოეული კატეგორიისთვის შეთავაზებული აქვს ორი ფასი, ეს არის ზღვრული ფასები (ქვედა და ზედა ზღვარი) – ბუნებრივი ბაზის განაწილების და გატარების ამჟამად მოქმედი ტარიფები დადგენილია კომისიის (სემეკის) 2005 წლის 30 დეკემბრის №30 დადგენილებით. მიმწოდებელი ან გამანაწილებელი კომპანიის მხრიდან რაიმე სახის წინააღმდეგობის შემთხვევაში, მიმართეთ საქართველოს ენერჯეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელ ეროვნულ კომისიას შემდეგ მისამართზე: ქ. თბილისი მიცკევიჩის ქ. №19 +995 032 2 42 01 80

ინფორმაცია მისაწოდებელი ბუნებრივი ბაზის ფასის შესახებ

მისაწოდებელი ბუნებრივი ბაზის ფასის შესახებ* ინფორმაცია წარმოადგენს საცალო მომხმარებლისათვის (მოსახლეობისა და გამანაწილებელ ქსელზე მიერთებული სხვა მომხმარებლისათვის) ბუნებრივი ბაზის ფასის შეთავაზებას (ოფერტს) დამატებით, განსაკუთრებული პირობების გარეშე, „ბუნებრივი ბაზის მიწოდებისა და მოხმარების წესების“ შესაბამისად. თქვენი (მომხმარებლის) მიმდინარე სამომხმარებლო ტარიფი სხვადასხვა კომპონენტებთან ერთად შედგება მიწოდებისა და განაწილების ლიცენზიების მომსახურების კომპონენტებისაგან. მომხმარებელს, სურვილის შემთხვევაში, შეუძლია აირჩიოს და ბუნებრივი ბაზის შესყიდვაზე გააფორმოს ხელშეკრულება იმ მიმწოდებელ (ბუნებრივი ბაზის გამყიდველთან), რომელიც უკეთეს პირობებს შესთავაზებს (მიუხედავად იმისა, ეწვეა თუ არა აღნიშნული მიმწოდებელი მისთვის ბუნებრივი ბაზის განაწილების საქმიანობას). ბუნებრივი ბაზის გამანაწილებელი ქსელის მომსახურე კომპანიის (განაწილების ლიცენზიატის) არჩევა არ ხდება. მიმწოდებლის არჩევისა და ხელშეკრულების გა-

ფორმების შემდეგ, მიმწოდებელი (ბუნებრივი ბაზის გამყიდველი) თვითონ უზრუნველყოფს ბუნებრივი ბაზით თქვენს მომარაგებას იმ განაწილების ლიცენზიატის მეშვეობით, რომელიც ფლობს განაწილების ქსელს. განაწილების ლიცენზიატი ვალდებულია ხელი შეუწყოს მომხმარებელსა და ნებისმიერ ბაზის მიმწოდებელს შორის ურთიერთობას. თუ თქვენს მოთხოვნებს სრულად აკმაყოფილებს იმ მომსახურე კომპანიასთან (მიმწოდებელთან) ურთიერთობა, რომელიც ამჟამად გაწვდით ბუნებრივ ბაზს (ახდენს ქვითრის გამოწერას არსებული, შეთანხმებული ფასით), წინამდებარე ინფორმაცია არ წარმოადგენს არსებული ურთიერთობების გადახედვის საფუძველს. აღნიშნული შეთავაზების საბოლოო ფასის განსაზღვრისთვის, ცხრილი № 1-ში თქვენთვის სასურველი მიმწოდებლის შეთავაზებულ ფასს ემატება თქვენი გამანაწილებელი ქსელის მომსახურე განაწილების ლიცენზიატის განაწილების ან გატარების ტარიფი (იხ.შენიშვნა*), შეთავაზება ძალაშია ამავე ფორმით სხვა შეთავაზებამდე.

1. საცალო მომხმარებელზე მისაწოდებელი ბუნებრივი ბაზის შესახებ ინფორმაცია 2018 წლისთვის ცხრილი 1

Table with 6 columns: #, ბუნებრივი ბაზის მიმწოდებელი, იურიდიული მისამართი, ცხელი ხაზის ტელ. ნომერი, მომ. ნომერი, ელ. ფოსტა, საცალო მომხმარებელზე მისაწოდებელი ბუნებრივი ბაზის წლიური მოცულობა (კუბ.მ.), **მომხმარებელი ბუნებრივი ბაზის შეთავაზებული ფასი (დღგ-ს გარეშე თეთრი/კუბ.მ.) მომხმარებელთა კატეგორიის მიხედვით

* – თუ ბუნებრივი ბაზის მიმწოდებელი ეწვეა ბუნებრივი ბაზის განაწილების საქმიანობასაც, მომხმარებელს დაერიცხება შესაბამისი განაწილების ლიცენზიატისთვის დადგენილი განაწილების ტარიფი, ხოლო თუ ბუნებრივი ბაზის მიმწოდებელი და გამანაწილებელი სხვადასხვა პირია, მომხმარებელს დაერიცხება შესაბამისი განაწილების ლიცენზიატისთვის დადგენილი გატარების ტარიფი.

** – შეთავაზებული ბუნებრივი ბაზის ღირებულებაში შედის ტრანსპორტირების მომსახურება (ტარიფი) გაზგანაწილებელ ქსელამდე (განაწილების ან/და გატარების მომსახურების გარდა). მიმწოდებელს, რომელსაც თვითოეული კატეგორიისთვის შეთავაზებული აქვს ორი ფასი, ეს არის ზღვრული ფასები (ქვედა და ზედა ზღვარი) – ბუნებრივი ბაზის განაწილების და გატარების ამჟამად მოქმედი ტარიფები დადგენილია კომისიის (სემეკის) 2005 წლის 30 დეკემბრის №30 დადგენილებით. მიმწოდებელი ან გამანაწილებელი კომპანიის მხრიდან რაიმე სახის წინააღმდეგობის შემთხვევაში, მიმართეთ საქართველოს ენერჯეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელ ეროვნულ კომისიას შემდეგ მისამართზე: ქ. თბილისი მიცკევიჩის ქ. №19 +995 032 2 42 01 80

ოლიმპიზმი

სოკ-მა წერილი დასვა

უკვე ოფიციალურად: 2024 წლის ზაფხულის ოლიმპიური თამაშები პარიზში გაიმართება, 2028 წელს კი მასპინძელი ლოს-ანჯელესი იქნება. საბოლოო გადაწყვეტილება საერთაშორისო ოლიმპიურმა კომიტეტმა პერუს დედაქალაქ ლიმაში მიმდინარე სესიაზე, არჩევნების შემდეგ მიიღო, თუმცა, მოვლენები ასე რომ განვითარდებოდა, წინასწარვე ყველამ იცოდა. ჯერ კიდევ ივლისში სოკის რიგგარეშე სესიამ მხარი დაუჭირა აღმასრულებელი საბჭოს წინადადებას 2024 და 2028 წლების ორგანიზატორი ქალაქების ერთდროულად არჩევის შესახებ და ლოს-ანჯელესს, პარიზსა და სოკს შორის სამხსრივი ხელშეკრულება გაფორმდა. ამრიგად, ლიმის სესიის არჩევნები მხოლოდ ფორმალობა იყო.

„ველოცაე პარიზი-2024-ს და ლოს-ანჯელესი-2028-ს. ეს ორმაგად ისტორიული არჩევანია და, ამავდროულად, ნაუგებელი სიტუაცია ქალაქ პარიზისთვის, ქალაქ ლოს-ანჯელესისა და საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტისთვის. უკეთესი რამე ჩვენი წარმოსადგენია. ოლიმპიური თამაშებისა და მთელი მსოფლიოს სპორტსმენებისთვის მომავალი 11 წლის განმავლობაში სტაბილური უზრუნველყოფა - ეს არის რაღაც ექსტრადინარული“ - განაცხადა სოკის პრეზიდენტმა თომას ბასმა.

მისივე სიტყვებით, შთაბეჭქდავი ოლიმპიური ისტორიის მქონე ორი ქვეყნის უდიდესი ქალაქები საოცარი ერთობაშიაშია ეკიდებიან საქმეს და ოლიმპიურ სულისკვეთებას ფანტასტიკურად უკაფავენ გზას.

კობა კოხანიძე

კალათბურთი

ბარდაუვალი ტენდენცია

იტალია - სერბეთის მეოთხედფინალის კომენტარებისას ჩვენი კოლეგები გულსტრეკით აცხადებდნენ, „სკუადრა აქურას“ ნაცვლად ადვილი შესაძლებელია ბალკანელთა წინააღმდეგ დღეს საქართველოს ნაკრები იბრძოდეს.

მიმდინარე ბალკანელებზე განვსაზღვრეთ საუბარი. მართალია, ეტორე მესინა დაცვაში თამაშის აპოლოგეტად ითვლება, მაგრამ ჯენტლმენს, ბიარნიანისა და გალინარის არყოფნამ მისი ტაქტიკური კრედიო შესამჩნევად გააღარბა, რაც ფარქვეშ გაჩაღებულ დეულში მარიანოვიჩისა და კუზმიჩის თვალსაჩინო უპირატესობაში გამოიხატა, შორეული ტყორცებში კი ბენინელისა და დატომეს დიდოსტატობა ბოგდანოვიჩის ჩვეული სნაიპერობით განეიტრალდა. შედეგად

ალექსანდრ ჯორჯევიჩის ბიჭებმა 83:67 იძალეს და სლაუური ნახევარფინალიც გამოცხვა: სერბეთი - რუსეთი, რომელიც დღეს 22 საათსა და 30 წუთზე დაიწყება.

ჩრდილოელელებმა კიდევ ერთხელ გააოცეს სპორტული სამყარო, თუმცა, კაცმა რომ თქვას, ალექსეი შვედისა და ტიმოფეი მოზგოვის ლიდერობით მიღწეული წარმატებები, მათ შორის ბოლო - ბერძნებთან - 74:69, უკვე აღარც აღიქმება სიურპრიზად, რადგან სერბები ბაზარევიჩმა ყველა რგოლში დაბალანსებული ისეთი ანსამბლი შექმნა, ნებისმიერი მეტოქის დაჩოქება რომ შეუძლია.

სხვათა შორის, ჯგუფურ ეტაპზე რუსებმა სერბებს 76:73 მოუგეს.

ვიტალი ჯაფარიძე

გაზოიცა

სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სამინისტროში ნიგნის - „რობერტ შავლაყაძე-ოლიმპიური სიმბოლო“ - წარდგინება გაიმართა.

მისი ავტორი ცნობილი სპორტული ჟურნალისტი და პუბლიცისტი პაატა ნაცვლიშვილია. უმაღლეს პოლიგრაფიულ დონეზე დაბეჭდილი და უხვად ილუსტრირებული კრებული საქართველოს სპორტულ ჟურნალისტთა ასოციაციის მიერ გამოიცა.

დონისძიებას სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა მინისტრი ტარიელ ხეჩიკაშვილი, ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის ხელმძღვანელები, სპორტული ფედერაციების მესვეურები, ვეტერანი სპორტსმენები და გულშემატკივრები დაესწრნენ. იქვე თავი მოიყარეს აგრეთვე ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის დამფუძნებელმა, ტოკიოს 1964 წლის ოლიმპიადის ჩემპიონმა, ფრენბურთელმა ვაჟა

კაჭარავამ და გაზეთ „ლელოს“ საპატიო რედაქტორმა თენგიზ გაჩეჩილაძემ. საგულისხმოა, რომ რობერტ შავლაყაძე, რომელიც 84 წლის გახლავთ, პაატა ნაცვლიშვილთან ერთად ასევე სეოკის დაფუძნების ერთ-ერთი მოთავე გახლდათ.

„მოგესალმებით ქალბატონებო და ბატონებო, ძვირფასო სტუმრებო, ჩვენი სახელოვანი სპორტსმენის ოჯახის წევრებო, ძვირფასო გულშემატკივრებო!

საქართველოს სპორტულ ჟურნალისტთა ასოციაციამ წლეულს რამდენიმე კარგი გამოცემით გავახარა, ეს წიგნი კი, რომლის წარდგინებასაც ვესწრებით, ხარისხით უდავოდ გამორჩეულია! თუმცა, ბატონი რობერტი და მისი სპორტული კარიერა ამაზე ნაკლები დონის გამოცემას, ასეთ ყოვლისმომცველ წიგნს ნამდვილად არ იმსახურებს.

ბატონი რობერტი ქართული სპორტის ლეგენდაა და ეს არ გახლავთ გადაჭარბებული სიტყვები. ის, რაც ჩვენმა საამაყო მძლეოსანმა რომის ოლიმპიადზე მოახერხა, მხოლოდ გამორჩეულთა ხვედრია: ოლიმპიური „ოქრო“ უძლიერეს ამერიკელ სპორტსმენებთან ორთაბრძოლაში მოიპოვა და, თან, ოლიმპიური რეკორდით!

დარწმუნებული ვარ, იმ წლებში მძლეოსნობაში ევროპის და მსოფლიო ჩემპიონატები რომ ჩატარებულყო, ბატონი რობერტის კარიერა კიდევ უფრო შთაბეჭქდავი იქნებოდა.

მსურს, ქართული სპორტის ყველა გულშემატკივარს მივულოცო ასეთი კარგი და მაღალი დონის გამოცემა, თანამედროვე სპორტსმენებს კი დიდი გამარჯვებები ვუსურვო, რათა წლების შემდეგ მათ შესახებაც გამოიცხვას ასეთი კარგი წიგნები“, - განაცხადა სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა მინისტრმა ტარიელ ხეჩიკაშვილმა.

ნაშრომის შესახებ ისაუბრეს სპორტულ ჟურნალისტთა ასოციაციის პრეზიდენტმა მიხეილ აბაიშვილმა, პაატა ნაცვლიშვილმა, ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის პირველმა ვიცე-პრეზიდენტმა ელგუჯა ბერიშვილმა, სპორტულმა ჟურნალისტებმა ნუგზარ რუხაძემ, დემიკო ლოლაძემ, გია გორგოძემ, თენგიზ გაჩეჩილაძემ. წარდგინებას სპორტულ ჟურ-

რობერტ შავლაყაძის ახალი ოლიმპიური სიმბოლო

ნალისტთა ასოციაციის აღმასრულებელი კომიტეტის წევრი, სპორტული ჟურნალისტი ლაშა გოდუაძე უძღვევოდა.

რობერტ შავლაყაძე რომის ოლიმპიადის ერთ-ერთი მოთავე სენსაციის ავტორია. ქართველმა მძლეოსანმა სიმბოლოზე სტომაში გაიმარჯვა: მსოფლიოს სუთგზის რეკორდსმენს, ამერიკელ ჯონ თომასსა და მის თანამემამულეს, წინა ოლიმპიური თამაშების ჩემპიონს ჩარლზ დუმასს აჯობა! მეტიც - თავად დაამყარა ოლიმპიური რეკორდი და გააცამტერა მითი ამერიკელთა უძღვევლობის შესახებ. სწორედ შავლაყაძე აღმოჩნდა ის

პირველი ევროპელი სპორტსმენი, რომელმაც დაამხო ამერიკელთა მრავალწლიანი ჰეგემონია სიმბოლოზე სტომაში და ოლიმპიური ჩემპიონის ტიტული მოიპოვა.

ქართველი მძლეოსნის ტრიუმფის მეორე დღეს „ნიუ იორკ ტაიმსში“ ჯონ თომასის სასუგეზოდ დაბეჭქდა ამ სიტყვებს ამოიკითხავდით: „თომასი ჯერ ახალგაზრდაა, მომავალი წინ აქვს და მისთვის უკეთესია, თუ შეძლებს ამ მარცხის გამოწვევად გადატანას, ოღონდ, უნდა ახსოვდეს, რომ მსოფლიო დიდია და განუწყვეტლივ წარმოშობს ახალ შავლაყაძეებს“.

რომის ოლიმპიადის გარდა რობერტ შავლაყაძემ 1964 წელს საბჭოთა კავშირის ჩემპიონატი მოიგო, 1957-1963 წლებში - სოციალისტური ქვეყნების თამაშები, 1958-1962 წლებში კი - ძმები ზნამენსკების პრესტიჟული საერთაშორისო ტურნირი. 1960 წელს ქართველ მძლეოსანს სპორტის დამსახურებული ოსტატის წოდება მიენიჭა.

რობერტ შავლაყაძე ვახტანგ გორგასლის II ხარისხის, ღირსების და საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის ორდენების კავალერი გახლავთ.

მანუჩარ გიორგაძე

ფხვბურთი

თხა თხაზე ნაკლები...

გშუნი ვნერდით, რომ ლეო მესიმ ჩემპიონთა ლიგის წლევედელი სეზონის სტარტზე „იუვენტუსთან“ შესრულებული დუბლით პირადი მონაგარი ყველაზე პრესტიჟულ ევროტურნირში 98 გატანილ ბურთამდე გაზარდა და მჭიდროდ მიუახლოვდა კრიტიკულ რონალდუს.

როგორც მოსალოდნელი იყო, მეორე დღეს „რეალის“ ლიდერმა სტატუსკვოს აღსადგენად ძალები არ დაზოგა და აპოელის კარი ასევე ორჯერ დალაშ-

ქრა, რამაც საშუალება მისცა უკვე 107 გოლის ავტორი იყოს.

აღსანიშნავია, რომ პორტუგალიელი „ბარსელონას“ სუპერვარსკვლავს მცირე უპირატესობით დაუსწრებელი პრინციპული დუბლის კიდევ რამდენიმე კომპონენტში უსწრებს:

პენალტი: რონალდუ - 12, მესი - 11; საშინაო გოლი: რონალდუ - 55, მესი - 54.

ალბათ, არგენტინელი მდევრის

როლს არ დასჯერდება, თანამედროვე ფეხბურთის ამ გენიალურ წარმომადგენელთა კონკურენცია კი, დაგვეთანხმებით, გულშემატკივარს კიდევ მრავალ დაუფინყარ სპექტაკლს უქადის.

„ე“ ჯგუფი. „ლივერპული“ - „სევილია“ 2:2, „მარბორი“ - „სპარტაკი“ 1:1.

„ვ“ ჯგუფი. „ფიენოორდი“ - „სიტი“ 0:4, „შახტარი“ - „ნაპოლი“ 2:1.

„ზ“ ჯგუფი. „ლაიფციგი“ - „მონაკო“ 1:1, „პორტუ“ - „ბეშიქთაში“ 1:3.

„თ“ ჯგუფი. „რეალი“ - „აპოელი“ 3:0, „ტოტენჰემი“ - „დორტმუნდი“ 3:1.

გიორგი შოთაძე

სულთანა

იბრაჰიმი და ილჰანა სამოქალაქოების კარლო ბარლამის პარტიის

სულ ორი წელია, რაც დატოვე შენი ძვირფასი ოჯახი და მეგობრები. დღეს შენ 100 წელი შეგისრულდება, მაგრამ ამ ბედნიერ თარიღს ვერ მოესწარი.

შენ განვლე ცხოვრების მეტად ძნელი და წინააღმდეგობით დატვირთული 98 წელი. იყავი ფართო განათლების მქონე, კაცთმოყვარეობის ტრადიციებზე აღზრდილი და სამართლიანობის დამცველი კაცი. დაუღალავმა შრომამ, ორგანიზატორული და შემოქმედებითი საქმიანობის დიდმა ნიჭმა შეგაძლევინა უმნიშვნელო და დიდებით გაგველო პარტიული და სახელმწიფო მოღვაწის სანგრძლივი და ურთულესი ცხოვრების გზა. მიუხედავად იმისა, რომ შენი სამსახურებრივი მდგომარეობით გქონდა ჯავშანი და არ ექვემდებარებოდი ფრონტზე განწვევას, 24 წლისამ თხოვნი მიმართე სამხედრო კომისარიატს და განვეული იყავი ფრონტზე. არაერთ საბრძოლო მოქმედებაში მიიღე მონაწილეობა კავკასიის დაცვის ბრძოლებში. შენმა ასეულმა ბევრჯერ ისახელა თავი საბრძოლო მოქმედებებში, სადაც დაიჭერი და ინვალიდი დაბრუნდი ოჯახში. ომის შემდეგ მთელი 10 წელი სხეულით ატარებდი მტრის მიერ ნასროლ ტყვიას, მოგწონდა შენი განვლილი გზა და ამ ნატყვიართაც ამაყობდი.

ფრონტიდან დაბრუნებისა და გამო-

ჯანმრთელების შემდეგ ჩაერთე ქვეყნის აღმშენებლობის ურთულეს საქმეში და მუშაობდი პარტიულ-საპასუხისმგებლო თანამდებობებზე. იყავი სახელმწიფო უნივერსიტეტში კათედრის გამგე, პირველადი პარტიული ორგანიზაციის მდივანი, ხოლო შემდეგ თბილისის ორჯონიძის რაიონის პარტიული რაიონული კომიტეტის პირველი მდივანი.

1961 წლიდან 15 წლის მანძილზე ხელმძღვანელობდი ახლად შექმნილ საქართველოს ტელევიზიას, რა პერიოდშიც ტელევიზიამ ფეხი აიდგა და იგი იქცა მაღალი ზნეობისა და სიკეთის დამკვიდრების, მანკიერებისა და სიყალბის წინააღმდეგ ბრძოლის იარაღად. სისტემატურად გადაიცემოდა სატირული-უმორისტული და კრიტიკული-პუბლიცისტური ციკლები. ქართულმა ტელევიზიამ შენი თაოსნობით დაამკვიდრა ეროვნული მუსიკა, რომელიც ყველა ოჯახში უხვად იფრქვეოდა. შენ სახელთანაა დაკავშირებული პირველად ფერადი ტელევიზიის დანერგვა.

1976 წლიდან სათავეში ჩაუდექი რესპუბლიკის სოცურუნველყოფის სამინისტროს, სადაც დაუღალავი შრომა გასწიე რესპუბლიკის მშრომელების, პენსიონერების, ომის ვეტერანებისა და დამსახურებული ადამიანების სოცია-

ლური ინტერესების დასაცავად.

28 წლის განმავლობაში ემსახურე ქვეყანას, როგორც უმაღლესი საბჭოს დეპუტატი. მთელი პრინციპულობით მონაწილეობდი ქვეყნისთვის მეტად საჭირო საკითხების განხილვებში. საზოგადოებამ თითქმის გმირობის დონედ შეაფასა შენი კრიტიკული გამოსვლები და ბრძოლა „პერესტროიკის“ პერიოდში დაშვებულ

შეცდომებზე.

შენ არაერთი მეცნიერული კვლევა-ძიება ჩაგიტარებია. შექმენი მრავალი საინტერესო ნაშრომი, ძირითადად იოსებ სტალინის თემაზე. პენსიაზე გასვლის შემდეგ აქტიურად მონაწილეობდი ქვეყნის ვეტერანულ მოძრაობაში. იყავი საქართველოში ვეტერანული მოძრაობის ერთ-ერთი ფუძემდებელი გენერლების-ვლადიმერ ჯანჯღავასა და ირაკლი ჯორჯაძესთან ერთად. წლების მანძილზე ხელმძღვანელობდი ომის ინვალიდთა და ვეტერანთა კავშირის გამგეობას. შენი პირადი ინიციატივით საქართველოში პირველად იქნა მიღებული კანონი „ომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანების“ შესახებ.

ბატონო კარლო, შენ უკვდავების სახელი დატოვე ამა სოფელში. მარად ესსომები შენს მეგობრებსა და შენი სა-ნუკვარი ოჯახის წევრებს. იყავი მშვიდად და განისვენე უფლის სასუფეველში, სადაც მართალი განისვენებენ.

თბილისის ომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანთა კავშირის გამგეობის წევრები:
ტიმოქო ლუშინი, გურამ გვიტაძე, რევაზ ნასარიძე, ალექსანდრე მიქაბერიძე, გიორგი ხაზარაძე, მანანა არევაძე, ტარასი იმამიძე, იოსებ ტუხაშვილი, ლეონი მიქაძე, შუაწი შერმაგანაშვილი, შოთა ბუაძე, ბიძინა პარტოშია;

გამეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ თანამშრომელთა სახელით **სპარტაკ ქოპულია, გურამ გოგიაშვილი.**

საქართველო

შიდასახელმწიფოებრივი გზების გაუმჯობესების პროექტი

კრედიტის/სესხის No.: 3524-GEO

დავალების სახელწოდება: ძირულა-ხარაგაული-მოლიტი-ფონა-ჩუმათელეთი შიდასახელმწიფოებრივი გზის რეაბილიტაციის ზედამხედველობა

კონტრაქტი/ RFP No: SRP/CS/QCBS-01

საქართველომ ახის განვითარების ბანკისგან მიიღო დაფინანსება შიდასახელმწიფოებრივი გზების გაუმჯობესების პროექტის განხორციელებისათვის. აღნიშნული დაფინანსების გარკვეული ნაწილი გამოყენებული იქნება სხეული პროექტის ფარგლებში შესასყიდი საქონლის, სამუშაოების, საჭირო მომსახურებისა და საკონსულტაციო მომსახურების ხარჯების ასანაზღაურებლად, რაც საქართველოს მთავრობის თანდაფინანსებით მოხდება.

საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს სახელმწიფო საქვეყნო დაწესებულება – საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტი იწვევს უფლებამოსილ კონსულტანტებს ინტერესის გამოსახატად შემდეგი საკონსულტაციო მომსახურების გასაწევად: ძირულა-ხარაგაული-მოლიტი-ფონა-ჩუმათელეთი შიდასახელმწიფოებრივი გზის რეაბილიტაციის ზედამხედველობა

დავალების სავარაუდო ხანგრძლივობაა 51 თვე.

შერჩევა განხორციელდება ხარისხსა და ფასზე დაფუძნებული შერჩევის მეთოდის გამოყენებით ახის განვითარების ბანკის შესყიდვების სახელმძღვანელო თანახმად Guidelines on The Use of Consultants by Asian Development Bank and Its Borrowers. (რომელიც ხელმისაწვდომია ვებ-გვერდზე: <http://www.adb.org/documents/guidelines-use-consultants-asian-development-bank-and-its-borrowers>).

ინტერესის გამოსატყობად წარმოდგენილ უნდა იქნას ახის განვითარების ბანკის ვებ-გვერდის მეშვეობით: https://uxdmz06.adb.org/OA_HTML/OA.jsp?OAFunc=XXCRS_CSRN_PROFILE_PAGE&selNo=137763 არაუგვიანეს 12 ოქტომბერი 2017 წელი.

GEORGIA

SECONDARY ROAD IMPROVEMENT PROJECT

Credit/Loan No.: 3524-GEO

Name of the Assignment: Supervision of Rehabilitation of Dzirula-Kharagauli-Moliti-Pona-Chumateleti Secondary Road

Contract/ RFP No: SRP/CS/QCBS-01

Georgia has received financing from Asian Development Bank (ADB) toward the cost of the Secondary Road Improvement Project (SRIP) and intends to apply part of the proceeds of this loan to procure goods, civil works and consulting services under the Project with co-financing of the Georgian Government.

The Roads Department of the Ministry of Regional Development and Infrastructure of Georgia invites the eligible consultants to express their interest for the following Consultancy Service: Supervision of Rehabilitation of Dzirula-Kharagauli-Moliti-Pona-Chumateleti Secondary Road.

Approximate duration of the assignment: 51 months.

Selection will be done according to the Quality and Cost Based Selection method (QCBS) provided in Guidelines on The Use of Consultants by Asian Development Bank and Its Borrowers (available at <http://www.adb.org/documents/guidelines-use-consultants-asian-development-bank-and-its-borrowers>)

The Expressions of Interest will be submitted by means of the ADB web page: https://uxdmz06.adb.org/OA_HTML/OA.jsp?OAFunc=XXCRS_CSRN_PROFILE_PAGE&selNo=137763 not later than October 12, 2017.

გამოსათხოვარი

ქ. თბილისის 71-ე საშუალო სკოლის 1957 წელს დამთავრებული XI კლასელები ღრმა მწუხარებით იუწყებიან შესანიშნავი მოქალაქის, კეთილშობილებით და ადამიანური თვისებებით გამორჩეული პიროვნების, საუკეთესო მეგობრის

რევაზ დვალის

გარდაცვალებას და სამძიმარს უცხადებენ განსვენებულის ოჯახს.

მეგობრების სახელით
ზურაბ მანაძე

სს „უნივერსალური სამედიცინო ცენტრის“ (ა. ღვამიჩავას სახელობის ონკოლოგიის ეროვნული ცენტრი) კოლექტივის ღრმა მწუხარებას გამოხატავს ცნობილი, ღვაწლმოსილი ექიმი მამოლოგის

დავით ლოლობერიძის

გარდაცვალების გამო და უსამძიმრებს განსვენებულის ოჯახს.

შპს „გზამშენპროექტის“ თანამშრომლები მწუხარებით იუწყებიან თამაზ დათიაშვილის

მეუღლის

გარდაცვალებას და თანაგრძობას უცხადებენ განსვენებულის ოჯახს.

თურქი მოქალაქე ყალბ ფულს ასაღებდა

საქართველოში ფინანსთა სამინისტროს საგამოძიებო სამსახურის თანამშრომლებმა, გატარებული ოპერატიულ-სამძებრო ღონისძიებებისა და საგამოძიებო მოქმედებების შედეგად ყალბი ფულის გასაღების ფაქტზე თურქეთის მოქალაქე დააკავეს.

გამოძიებით დადგინდა, რომ აღნიშნულმა პირმა, ქალაქ ბათუმში, ფიზიკურ პირზე ყალბი ფულის – 3 000 აშშ დოლარის გასაღება მოახდინა.

საგამოძიებო მოქმედებების შედეგად ამოღებულია 30 ცალი 100-დოლარიანი ყალბი კუპიურა.

სოფელ შუხუთთან მომხდარ ავარიას მძღოლი ემსხვერპლა

ავარია ლანჩხუთში – სოფელ ზემო შუხუთთან მომხდარ შემთხვევას სატვირთო ავტომობილის მძღოლი ემსხვერპლა.

შემთხვევის დროს ავტომობილში მხოლოდ მძღოლი იმყოფებოდა.

სავარაუდოდ, ავარიის მიზეზი ავტომობილის საბურავისთვის ცეცხლის გაჩენა იყო.

კახეთის რეგიონში მკვანასაფხვის შემოსავლებმა 32 მლნ ლარს გადააჭარბა

რთველი-2017-ის პროცესში, კახეთის რეგიონის მკვანასაფხვის მიერ ღვინის კომპანიებში ყურძნის რეალიზაციის შედეგად მიღებულმა შემოსავლებმა 32,2 მლნ ლარს გადააჭარბა.

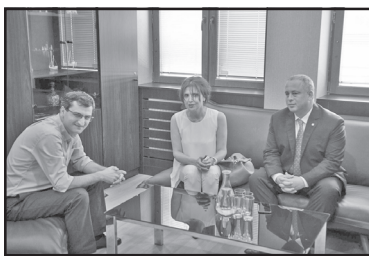
14 სექტემბრის 10.00 საათის მონაცემებით, კახეთის რეგიონში გადაამუშავებულია 29,7 ათასი ტონა ყურძენი. მთლიანი გადაამუშავებული ყურძნიდან 12 ათასი ტონა რქანიტელი, 14,8 ათასი ტონა საფერავი, 1,2 ათასი ტონა კახური მწვანე, დანარჩენი კი სხვადასხვა ჯიშის ყურძენია.

ყურძნის დღეღამური გადაამუშავების მაჩვენებელია 4,2 ათას ტონას გადააჭარბა, რაც ნიშნავს, რომ რთველი კახეთის რეგიონში აქტიურ ფაზაშია. ამ ეტაპისთვის რთველის საკოორდინაციო შტაბში დარეგისტრირებულია 157 ღვინის კომპანია, ყურძნის გადაამუშავების პროცესში ჩართულია 79.

სულხან დღონდი ისრაელის დელეგაციის წევრებს შეხვდა

აჭარის ტურიზმის დეპარტამენტის საერთაშორისო მუსიკალური ფესტივალის ფარგლებში აჭარაში მყოფი ისრაელის დელეგაციის წევრები სტუმრობდნენ ტურიზმის დეპარტამენტის თავმჯდომარე სულხან დღონდი ფესტივალის დამაარსებელ ელისო ბოლქვაძესთან ერთად ისრაელის ქნესეთის თავმჯდომარის მოადგილე იეჰილ ხილიკ ბარსა და საქართველო-ისრაელის ბიზნეს პალატის პრეზიდენტი იციკ მოშეს შეხვდა.

შეხვედრისას მხარეებმა ტურიზმის მიმართულებით ისრაელ-საქართველოს ურთიერთთანამშრომლობაზე ისაუბრეს. ასევე, განიხილეს საერთაშორისო ფესტივალის მნიშვნელობა რეგიონში კულტურული ტურიზმის განვითარების კუთხით.

აჭარის ტურიზმის დეპარტამენტი ისრაელში რეგიონის რეკლამირებას 2013 წლიდან ახორციელებს, რაც პრესტუჟების, ინფოტურების ორგანიზებას, გარე რეკლამას და სხვა სარეკლამო აქტივობებს ითვალისწინებს.

ინტერნეტიდან

ბრაისი არაფერს დათმობს

ძარბაისის „იბერიას“ ყოფილი ფეხბურთელი გივი ხუროშვილი უფრო გახდება მარადონას საქმის გამგრძელებელი და სოფელ საჭაშიასერში უფრო გადმოიტანენ „მარაკანას“ სტადიონს, ვიდრე დადგება დრო, როდესაც ბრაზილიელი ტურფები ერთმანეთის ქიშპობასა და მტრობას დაანებებენ თავს.

არახალი ამბავია, რომ იქაური მოდელები, მსახიობები და, ზოგადად ხელიხელსაგომანები შხვართები, თავგამეტებით იბრძვიან მშობლიური საფეხბურთო ნაკრების თილისმის ტიტულისა და წოდების მოსაპოვებლად და ამ ბრძოლაში უცნობილესი ასულე ბიც კოსტად ყელყელაობენ.

აი მაგალითად, მთელს მსოფლიოში ცნობილი, წარმატებული, გულმისავალი და სისხლის ამაჩქოროლებელი მოდელი გრენისი კარგალიო როცა კი შანსი მიეცემა, ყველა ინტერვიუში მუშტმოდებებით იძახის, სწორედ მე მხვდა „პენტაკამპეონთა“ ავგა-როზობის პატივი და ჟიზელ ბუნდჰენი ან ადრიანა ლიმა ვინ მიგდიანო. ასეთი ქალი რომ აშარი დედაკაცივით კრულვას ასტესს, სხვა რას იზამს – ხომ წარმოგიდგენიათ...

როსტომ რაჭველიშვილი

შინაური... მელიაზი

რუსეთის კრასნოიარსკის ოლქის პარკში „როეს დელეში“ კეთილი ხვადი მელა, მეტსახელად რალფი გაჩნდა.

ციტოლოგიისა და გენეტიკის ინსტიტუტის თანამშრომლები მრავალი წლის მანძილზე ადამიანის მიმართ კეთილგანწყობილი მელიების ჯიშის გამოყვანაზე მუშაობდნენ, რა მიზნითაც ყველაზე მშვიდ ინდივიდებს არჩევდნენ. შეჯვარების შედეგად მეცნიერებმა შეძლეს დაბადებით ლამის შინაური, ადამიანის ხელს მიჩვეულ ცხოველთა მიღება.

მეტიც, მელიებს იერიც კი შეეცვალათ: ზოგიერთ მათგანს დრუნჩი დაუმოკლდა, მონადირე ძაღლებივით დახვეული კუდი და ჩამონეული ყურები აქვს.

ამ ნაცნობი კაცის ნახვა არ გინდა?!

ჰონკონგი – მრავალსართულიანი სახლების ქალაქია და მსოფლიოში ერთ-ერთი ყველაზე მჭიდროდ დასახლებული ადგილი.

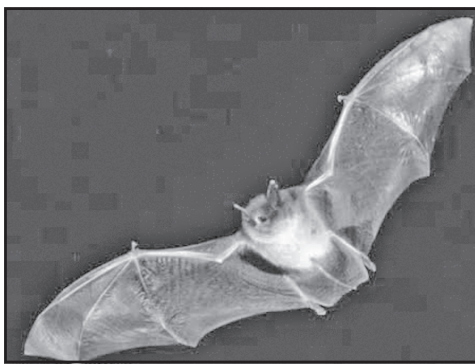
1104 კვადრატული კილომეტრის ფართობზე 7 მილიონი კაცი ცხოვრობს. შენობები აქ ერთმანეთთან ისე ახლოს დგანან, რომ ქვედა სართულებამდე მზე ვერასდროს აღწევს.

დედამიწაზე მჭიდროდ დასახლების რეკორდი 1990-იან წლებში დანგრეულ ჰონკონგურ ციხესიმაგრე კოულუნს ეკუთვნის, სადაც 2,6 ჰექტარის მიწის ნაკვეთზე 33 ათასი კაცი ბინადრობდა.

მაგალითისთვის შეიძლება იმის თქმა, რომ მოსახლეობის ისეთივე სიმკვრივე მოსკოვში რომ ყოფილიყო, რომელიც 2511 კვადრატულ კილომეტრზეა გაშენებული, მაშინ რუსეთის დედაქალაქში არა 12 მილიონი არამედ, 3,2 მილიარდი კაცი იცხოვრებდა!

ჩვენ, ღამურების ნათესავები...

თუ რა ფუნქციების შესრულება შეუძლია ადამიანის ხელს, ამაზე ლაპარაკი, ვფიქრობთ, სრულიად ზედმეტია. ჩვენი ხელი, ანატომიურად, ქსოვილთა დახვეწილი ერთიანობაა: ცერა თითი ცხრა დამოუკიდებელი კუნთით კონტროლდება, მაჯა ძვლებისა და იოგების უაღრესად მოქნილი სტრუქტურაა, რომელშიც სისხლძარღვები და ნერვები „ჩანყოფილი“.

ნერვების განშტოებები თითოეული თითის წვერში ბოლოვდება, რის წყალობით ჩვენ უფაქიზესი მოძრაობაც შეგვიძლია და ძალის გამოყენებაც.

„ხელის მუშაობის მექანიზმი და მნიშვნელოვანი ფიზიკური მახასიათებლები – ღმერთის მიერ სამყაროს შექმნის დასტურია“, – წერდა 1833 წელს დიდი შოტლანდიელი ქირურგი, სერ ჩარლზ ბელი. რელიგიური თვალსაზრისით სერ ჩარლზის ეს ნათქვამი უტყუარ პოსტულატად ჟღერს, მაგრამ თუკი მას მეცნიერულად მივუდგებით, დავრწმუნდებით, რომ ადამიანის გარდა ხელები ცხოველთა სამყაროს მრავალ წარმომადგენელსაც აქვს. ვთქვათ, მაიმუნებს.

თავის ნაშრომში „სახეობათა წარმოშობა“ ჩარლზ დარვინი წერს: „რა შეიძლება იყოს იმაზე საინტერესო, რომ ადამიანის ხელი, რომელსაც საგნის დაჭერის ფუნქცია აქვს, თხრის ფუნქციით ალჭურვილი თხუნელას კიდურები, ცხენის ფეხი, დელფინის ფარფლი და ღამურის ფრთა – ყველა მათგანი ერთი სტრუქტურითაა აგებული?“ მისი დასკვნა ცალსახა იყო: ჩვენ ვენათესავეებით ღამურებსაც და ყველა იმ ცხოველს, რომლებსაც ხელები აქვთ...

საქართველოს რესპუბლიკა
SAKARTVELOS REPUBLIKA
 სულხან-საბას ძ. №3

მთავარი რედაქტორი
 სპარტაკ ძოგულია
 293-13-34
 599 36-00-35

პასუხისმგებელი რედაქტორები:
 გურამ გომიაშვილი
 599 53-76-16;
 ალექო
 ასლანიშვილი
 599 56-81-86;

პასუხისმგებელი მდივანი
 მამუკა ვაშაკიძე
 514 33-33-24

გამომცემლობა:
 შპს „თანადგომმა“-1 გაზეთ
 „საქართველოს რესპუბლიკის“
 გამომცემელი“
 ტ: 599 79-76-79
 შპს „ახალი საუკუნე“
 იბეჭდება გამომცემლობა
 „კოლორ პრესი“
 რკინიგზის ჩიხი №20

uac(უაკ)070.4(479.22)
 ს-323
 ISSN 2233-3851

9 772 233 385 001

ავტორთა საყურადღებოდ!
 რედაქციის მიერ შეუკვეთავი მასალაში დაიბეჭდება ავტორთა ხარჯით.
 ავტორთა მოსაზრებები, შესაქმობა, მუდამ არ ემთხვეოდეს რედაქციის პოზიციას. ვაჭმების სიზუსტეზე პასუხს აგებენ ავტორები.

„საქართველოს რესპუბლიკა“
 უნი ბაზეთი,
 აუსილუხლად
 წაიკითხე!

სკ	რუსეთის პარკის: აშშ ფონი - 2.4587; პარკი - 2.9443; ბრიტანული ბიკანა სტარლინი - 3.2602; 100 რუბლი - 4.2641; თურქული ლირა - 0.7144; აზერბაიჯანული მანათი - 1.4450; 1000 სომხური დრამი - 5.1437.	აივნი 15 სექტემბრისთვის აღმოსავლეთი საქართველო: პარი - ღამ +16, დღე +35 შიდა რეგიონები - ღამ +5, დღე +35 დასავლეთი საქართველო: პარი - ღამ +16, დღე +38 შიდა რეგიონები - ღამ +11, დღე +36 თბილისი: ღამ +19, დღე +33	დაგვიკავით, მოგვწერეთ: ტელ: 293-13-34, 599-79-76-79 ელ. ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@top.ge
----	---	--	---